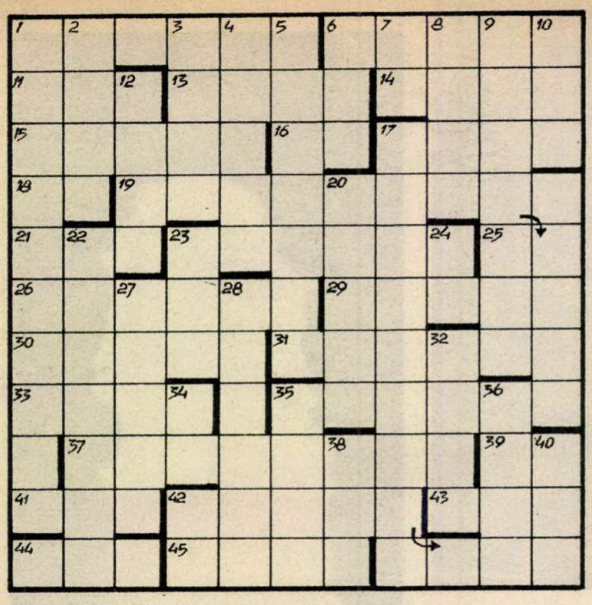

ISMERED BULGÁRIÁT? Ha jól ismered, akkor könnyen ki tudod tölteni a vízszintes 19., 42., 45., valamint a függőleges 1. és 17. sorokat. Megfejtésként ezeket kell beküldened.

VÍZSZINTES: 1. Színtelen, jellemző szagú folyadék, gyógyszerek, műanyagok, színezékek gyártásához használják. 6. A Duna jobb oldali mellékfolyója. 11. Lyuk. 13. Fent, fölül németül. 14. Szigetlakó nép. 15. ...-szigetek, Portugáliához tartozó szigetcsoport az Atlanti-óceánban. 16. Majdnem gól! 17. Dicsőség röviden. 18. Mutatószó. 19. **Bulgáriában 1943-ban létrejött szervezet, vezetésével kifejlődött az ellenállási mozgalom.** 21. Y. P. A. 23. Cselgáncsozók küzdőtere. 25. Vérpálya. 26. ... gyopár. 29. Borbélyok „sóznak" vele. 30. A Szovjetunió legnagyobb lélekszámú köztársasága. 31. Üvegfalú szekrény. 33. Mesebeli törpe. 35. Sokat dolgozott. 37. Autó hátul hordott hajtóműve. 39. Fúró közepe. 41. Heves megyei község. 42. **Bulgária legnagyobb költője, szabadsághős** (Hriszto 1848–1876). 43. Ausztráliai strucc. 44. Eleven. 45. **Bolgár író** (Pelin, 1878–1949).

FÜGGŐLEGES: 1. **Egyik legkedveltebb idegenforgalmi hely Bulgáriában.** 2. Szemléli. 3. Vezényszó a huszároknál. 4. Spanyol sziget a Földközi-tengeren. 5. Pozitív ellentéte. 6. Kevert Don! 7 Sír. 8. Dal az operában. 9. Savanyú káposzta jelzője. 10. Paksi, de csak középen! 12. Semmikor. 17. **1947-ben alapított szocialista ifjúsági város Bulgáriában.** 20. ... Negra, Jókai hős (+'). 22. Iratot kézjeggyel ellát (PARAFÁL). 23. Ond, Kond társa. 24. Rövid mutatószó. 27. Erre vár, aki telefonálni akar. 28. Oszt, szoroz. 32. Népszerű könyvsorozat. 34. Olasz Rudi. 35. ... gyermekváros. 36. Beszéd csibészesen, plusz ékezet. 38. Egy fél tenger! 40. Amivel Toldi mutatott. 42. Irányjelző.

LOVECS SZÜLÖTTE. Egy kis bolgár város, Lovecs főterén áll ez a szép fémszobor. A város szülöttét, GEORGI IVANOV-ot ábrázolja. Ki ő?

1: harckocsizó volt a felszabadító harcokban,

x: az első bolgár asztronauta,

2: bátor repülős tiszt volt a fasiszták elleni háborúban.

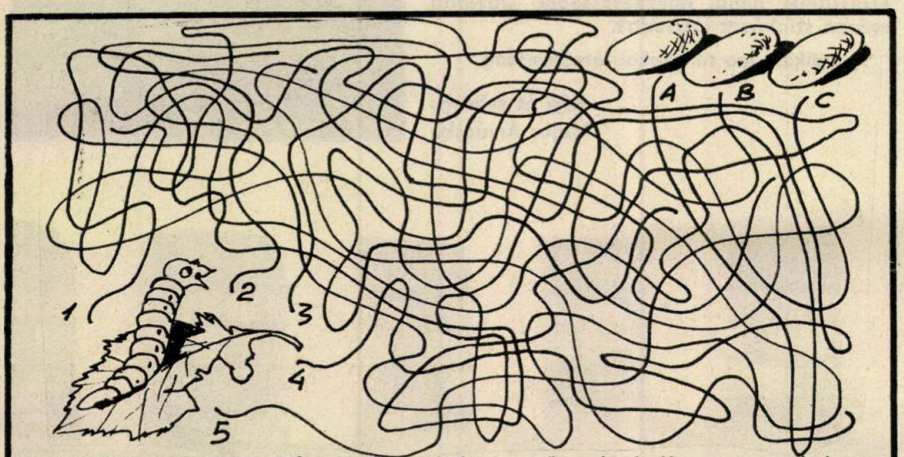

EZERNYI VÉKONY SZÁL. Bulgária fejlett mezőgazdaságában rangos helyet foglal el a selyemhernyó-tenyésztés. Neked csupán öt vékony szál áll rendelkezésedre, hogy a hernyót elvezesd a gubójához. Melyikhez?

A RÓZSÁK VÖLGYÉBEN. Ez az ősi bolgár népviseletbe öltözött lány azt mondta: „Úgy érzem itt magam, mintha Magyarország Pusztavacs nevű falujában lennék."

A térkép segítségével könnyen rájöhetsz arra, hogy a lány hova valósi és valóban igazat mondott-e?

HODÁLY L-N

Jó araszol

TERMÉKEK. Ha mindkét rejtvény (anagramma) betűit megfelelő sorrendbe rakod, akkor a bolgár mezőgazdaság két világhíres termékét ismered meg. Melyek azok?

MEGFEJTÉSEK

A 3. SZÁM MEGFEJTÉSEI. — KAKUKKTOJÁS: Emília, Angelika, Marcella. A „kakukktojás" az Angelika. A másik kettőnek ugyanis van fiúnév párja. — MI EZ?: tálalátét (1-es) — HÁZI FELADAT: a „C" kört rajzolja. — JÓ MEGFIGYELŐ VAGY?: a kis négyszög. — BETŰREJTVÉNY: Peremarton.

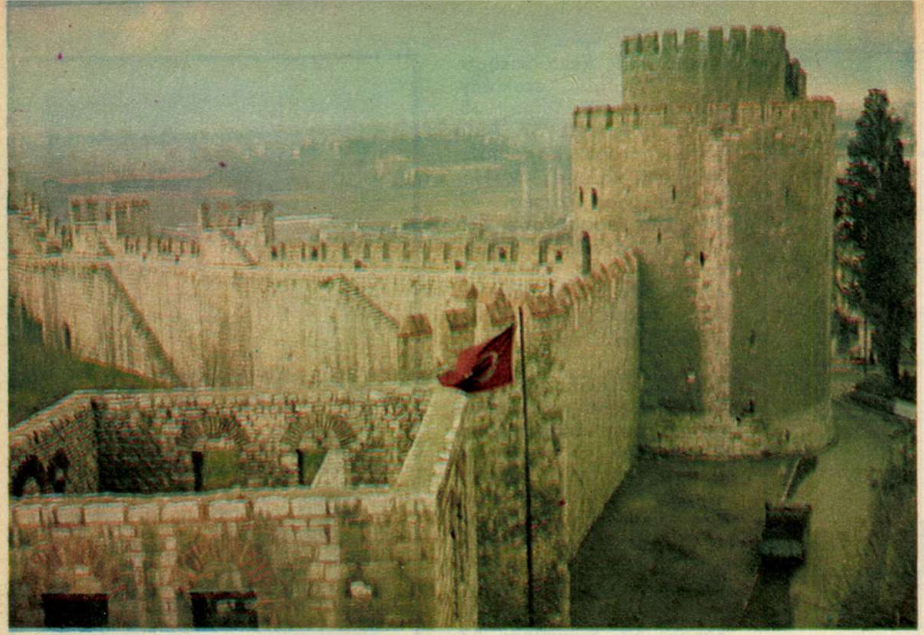

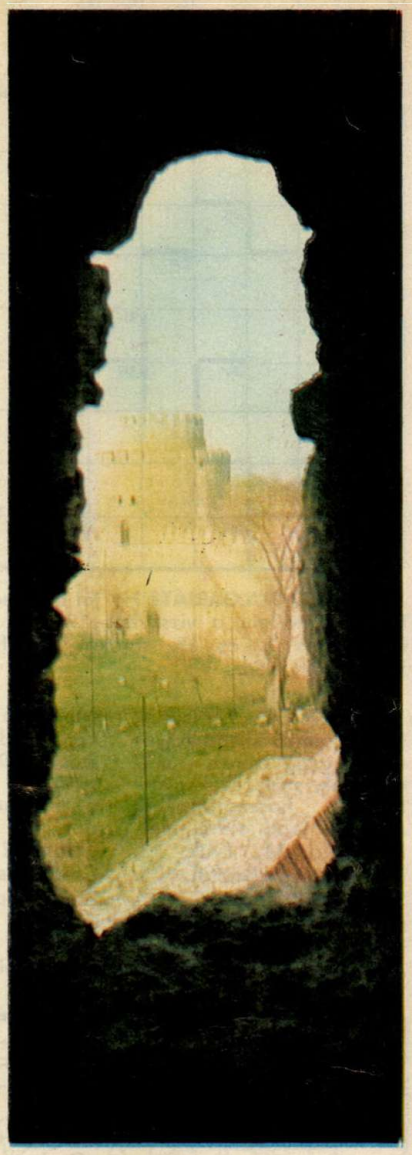

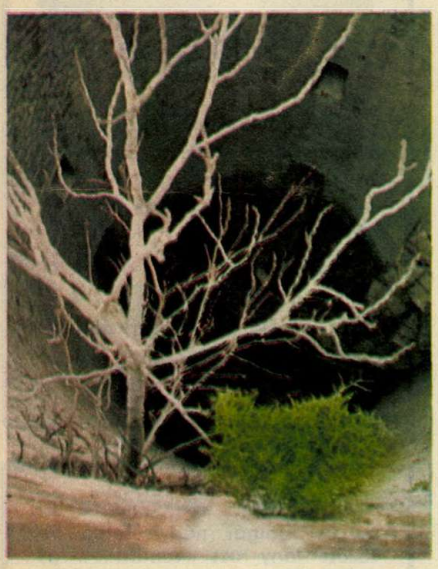

A fa kövek közül nőtt elő.

Gyökerei görcsösen kapaszkodnak a hasadékokban megülő földben. Ágai fölfelé nyúlnak, fény után. Csakhogy, ahol ez a fa nőtt, oda nem szivároghatott be fény. Ördögi módon építették meg a mélységes mély vermet, ahogy ördögi volt a Boszporusz-parti Jedikulé, azaz Héttorony gondolata is. Évszázadok alatt ezrek börtöne volt. Vértoronynak nevezett tömlöcében várt haláláig a szabadulásra a „rab oroszlán", Török Bálint.

Csakhogy a fák mindig győzedelmeskednek a kövek fölött. Ez a kicsi fácska is időtlen-idők óta terjeszti gyökereit, küldi ágait a fény felé. Miközben a Héttorony elveszítette néhai félelmetességét. Udvarán nyáron színházat játszanak.

A Jedikulé ma turisztikai látványosság.

Kép és szöveg:
Major Árvácska

HÉTTORONY

ORDASOK KÖZÖTT .7

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

37.

GOLDRING NEM HALLJA A LÁNY SZAVAIT, MÉGIS JÓL TUDJA, MIFÉLE „NAGYNÉNI" LEHET AZ, AKIT MONIQUE-NAK OLY HIRTELEN FEL KELLETT HÍVNIA.

38.

39.

GOLDRING „VÉLETLEN ELSZÓLÁSA" MEGHOZTA GYÜMÖLCSÉT: AZ ÉRTÉKES FEGYVERSZÁLLÍTMÁNY A FRANCIA ELLENÁLLÓK ZSÁKMÁNYA LETT.

40.

41.

EZALATT A HADNAGY KOCSIJA SAINT-RHÉMY FELÉ ROBOG. HEINRICH ÉS MONIQUE EGÉSZ ÚTON EGYRE GONDOLNAK. EGYETLEN SZÓ LEBEG MINDKETTŐJÜK AJKÁN. MÉGSEM MERIK KIMONDANI, HOGY: „SZERETLEK"!

42.

NÉHÁNY HÉTTEL KÉSŐBB...

ANDRÉ RENARD MÉRNÖK NEM HALT MEG, DE A SORSA, AMIT A NÁCIK TARTOGATNAK A SZÁMÁRA, SZÖRNYŰBB A HALÁLNÁL...

43.

FOLYTATJUK

A bűvész célja az, hogy megtévesszen, de néha-néha leleplezi magát

MITŐL ÁLL A KENDŐ?

Mindkét oldaláról megmutatok egy közönséges kendőt, majd a jobb kezemet letakarom vele. A közepénél fogva, a bal kezemmel felemelem, de csak addig, hogy sarkai még eltakarják a jobb kezemet.

Ekkor elmondom a szokásos varázsigéket, majd elengedem. Csodák csodája, a kendő áll magától a tenyeremen.

MAGYARÁZAT:

Szükségünk van egy közönséges acél mérőszalagra. Ezt húzzuk ki a kendő megemelésével egyidejűleg, s így nem csoda, ha a kendő „magától" megáll a tenyerünkön.

Természetesen arra azonban vigyázzunk, hogy a kendő mindig eltakarja a segédeszközünket.

O'Taky bűvész

85/9
XL. ÉVF. • 1985. FEBRUÁR 28. • ÁRA : 4,50 Ft
PAJTÁS

ÖRDÖGJÁTÉK

KÉPRIPORTUNK A 16–17. OLDALON
FOTÓ: KENYERES BALÁZS

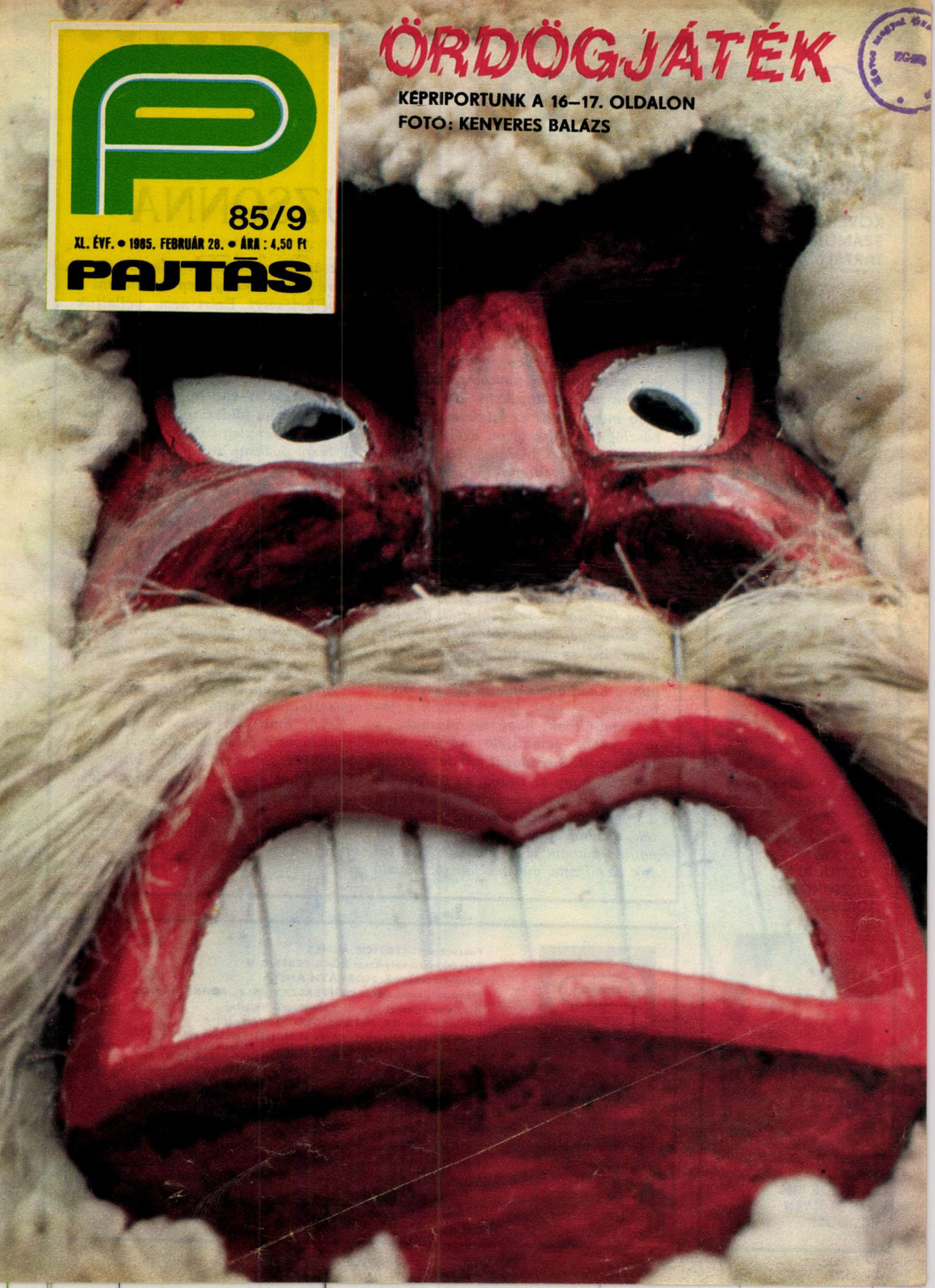

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

VÉGÜL IS: MI VAGYUNK A GYENGÉBB NEM VAGY A TEREMTÉS KORONÁJA?

MÉGSEM PUSZTUL KI A DZSUNGEL LORDJA.

ISMÉT A LEGJOBBAK KÖZÖTT A BÁJOS KIM. MITŐL ILYEN CSINOS?

margó

A FÖLDESI UZSONNA

Ha hivatalos akarnék lenni, így kezdeném levelemet: Tisztelt Uram! Vagy azt írnám: Laci bácsi, ha a gyerekek nevében szólnék. Csakhogy erre egyetlen gyerek se hatalmazott föl, s nem is a nevükben, mellettük emelek szót. Egészen pontosan a földesi diákok mellett. Így aztán a leghelyesebb megszólítás ez: Kedves Halmos László, aki Miskolcon a Győri körúton lakik, azt hiszem, teljességgel félreértett engem.

Vagyis cikkemet, amit A földesi uzsonna címmel lapunk ez évi harmadik számában írtam, arról az általam nagyon szépnek tartott szerény gesztusról, amit a helybéli iskola úttörői tanúsítottak azzal, hogy uzsonnájuk árát — ki kettő forint tíz fillért, ki húsz forintot — felajánlották az éhező etióp gyerekek számára. Úgy gyűlt össze, írd és mondd, kétezer forint, hogy az adakozás nem volt kötelező, ahogy akadtak is gyerekek — nem kevesen —, akik fenntartották a jogot maguknak, hogy ne adjanak, s lám, ebből semmiféle káruk nem származott. S ráadásul mindez történt anélkül, hogy az iskola, az úttörőcsapat felnőtt vezetése irányította volna a gyerekek gondolkodását. Nem tették, s talán éppen azért, amit Önnel együtt magam is érzek: újabban túl sok az effajta gyűjtési akció. S való igaz az is: családjaink jelentős része egyre többről kénytelen lemondani a megélhetéséért. Ezért nem vállaltuk mi sem, hogy a földesi példa akció legyen, nem felhívást tettünk közzé, riportunk egy jelzés volt csupán.

Éppen ez az a pont, ahol Ön félreértett. Nem is engem, nem is írásomat, hanem a földesi gyerekeket. Felnőtt fejjel tényleg nehezen képzelhető el, hogy gyakran sok gyerek könnyedében és természetesebben segít a másikon: legyen nehezebb sorsú társáról, egyedülálló, idős szomszédról vagy éppen éhhalállal fenyegetett ismeretlen ország, ismeretlen gyerekeiről szó.

Abban azonban egyetértünk: nagy szükség lenne a felnőttek felvilágosító munkájára, de még inkább példát adó magatartására. Például az Ön levelére, amely névvel és címmel érkezett, így vállalva véleményét.

Ha én nem értem félre Önt, kedves Halmos László, akkor Ön is azt várja, amit én: több őszinteséget, nyíltságot a felnőttek részéről a gyerekekkel szemben. Akkor bizonyára több lehet a közös ügy, ami mellé a gyerekek állhatnak.

Mert — és ezt higgye el nekem — a gyerekszívek minden jóra nyitottak.

Major Árvácska

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0111 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

BŐRÖSMŰHELY A SIÓ PARTJÁN

A MESTERSÉGÜNK CÍMERE

A hideg ellen bőrt öltött magára az ember a kezdet kezdetén, és azóta is szívesen használja ezt a holtában is élő anyagot, hogy használati tárgyakat vagy akár díszeket készítsen belőle

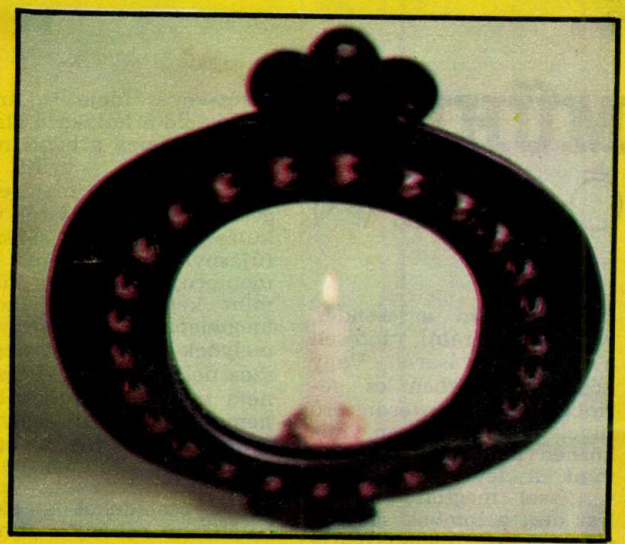

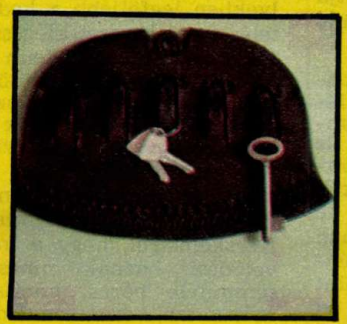

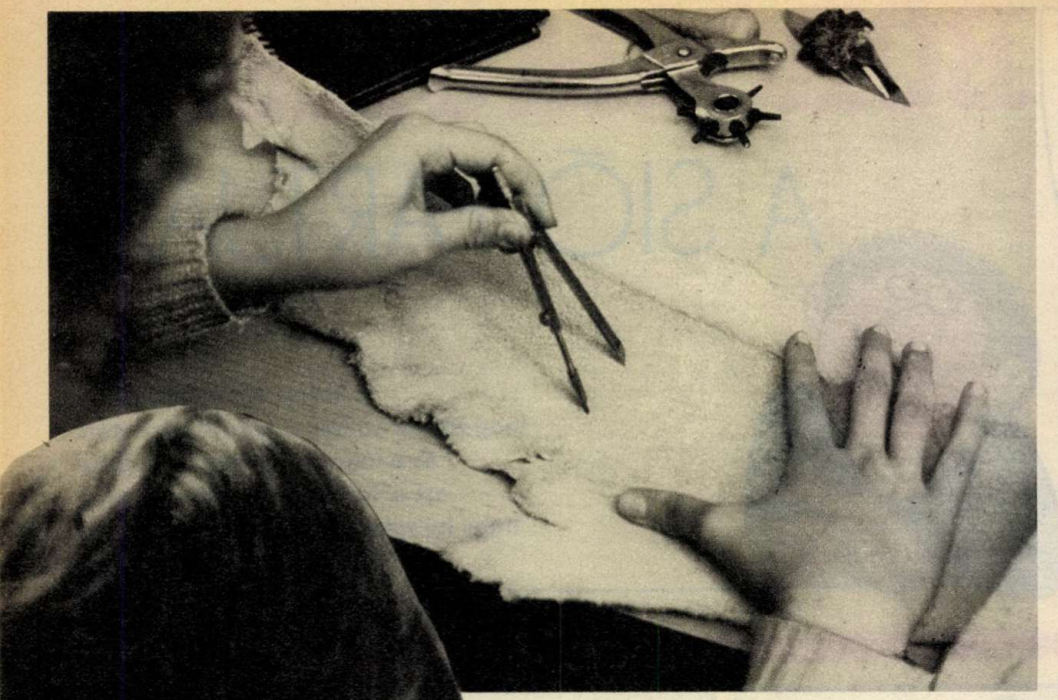

BŐRÖSMŰHELY
A SIÓ PARTJÁN

Errefelé már hullámzik a vidék. A tolnai dombok lankás vonulata öleli körül az ötezer lelket számláló falut, Simontornyát. A domboldalon a szőlőkben pincék lapulnak, pezsegtetik, érlelik a „hegy" levét nemes itallá kongó fahordóikban. Jó ott elüldögélni nyári délutánokon, elgyönyörködni a tájban, megpihentetni a szemet a környező halmok szelíd ívén, szalonnát sütni venyigetűzön, hallgatni a csöndet, vagy eldiskurálni ráérősen a világ folyásáról. Vagy kószálni völgyben és gerincen, gázolni a térdig érő füvet a verőfényben, miközben nem hallani mást, mint a levegőt monoton rezgéssel megtöltő ciripelést meg a lombok susogását, ahogy megmozgatja őket egy-egy föltámadó langyos fuvallat.

De most tél van. Csupaszon meredeznek a fák, lélek sem jár az alvó dombokon, még az utcákon is alig, inkább csak ha boltba vagy munkába kell menni. Falu ez ugyan, de az itteniek a dologban nemigen érzik meg az évszakok változását, mint más vidéken, ahol a tél beköszöntével elérkezik a ráérősebb, szöszmötölősebb tevés-vevés ideje is, amikor a föld a hótakaró alatt, az ember meg a benti melegben készül, gyűjti az erőt, hogy legyen majd elegendő, amikor látástól vakulásig nem akad sokszor fújásnyi pihenő sem. Simontornyán immár több mint kettőszáz éve, hogy megtelepedett a bőrgyár, melynek jelenleg ezernégyszáz dolgozója van. Persze, nem mind a faluból, hanem a környező helységekből is. A gyár, az ipar pedig kinevelte magának a munkásdinasztiákat, azokat a családokat — akad belőlük jó néhány —, amelyekben legföljebb a kedvtelés vagy kereset-kiegészítés terén maradt fenn a paraszti életforma, különben nemzedékről nemzedékre hagyományozódik a bőrös munka, a bőrgyár, mint munkahely.

— Csodálkoztam is, amikor másfél éve idejöttem Kecskemétről, hogy a művelődési háznak nincsen semmiféle bőrös, bőrdíszműves szakköre — mondja Csitári József, a bőrgyár művelődési házának igazgatója. — Az nem lehet, gondoltam magamban, hogy egy ilyen helyen ne akadjon legalább egy tucatnyi gyerek és felnőtt, akiben kedv és tehetség is van ahhoz, hogy szabad idejében egy kicsit bőrrel foglalatoskodjék.

A gondolatot pedig tett követte: a művelődési ház meghirdette, hogy bőrdíszműves szakkör indul. Az első nehézség, melyet le kellett győzni, nem igérke-

zett kicsinynek: nagy múlt ide vagy oda, az egész faluban nem volt egyetlen bőrdíszműves sem. Ki vezesse akkor a leendő szakkört? Mert arra gondolni sem lehetett, hogy a szűkös művelődési költségvetésből máshonnan hívhatnának hozzáértő művészt, szakembert. Még akkor sem, ha a bőrgyár ingyen bocsátja a szakkör rendelkezésére az ipari termelésben haszontalan hulladékot. Ami pénz jut, így is csupán a szerszámok beszerzésére elegendő, szűkösen. Egy bőrlyukasztó, a leginkább használatos eszközök egyike, körülbelül száznyolcvan forintba kerül.

Nagy Vilmosné 1967 óta dolgozik a bőrgyárban. Előbb a bőrkikészítőknél volt, azután a raktárban, évekig. Mert kedvet is érzett hozzá, elvállalta a szakkör vezetését. A szakképzettsége műszerész ugyan, de volt már alkalma ezelőtt is gyerekekkel foglalkozni: amikor a saját csemetéivel amúgy is otthon kellett maradnia, egész kis „magánóvodát" tartott fönn a házánál.

Itt mindenki Jucika néninek szólítja. Odakünn hamar sötétedik, nyirkos hideg húzza összébb a kabátot a léptét szaporázó emberen. Hó éppen nincs és a cuppogós latyakot sem dermesztette kopogóssá a fagy, de eléggé barátságtalan az idő ahhoz, hogy melegre, lámpavilágos szobába kívánkozzék az, aki kint jár. Telente felnőttek is szívesen elüldögélnek a szakköri helyiség nagy asztalai mellett a művelődési házban, kezükbe veszik a bőrt, a szerszámot. Igazi mestermunkák is készülnek olykor. Nagy Vilmosné büszkén mutatja az igazgatói szobában függő kulacsot, borítása egy idős suszter remeke.

— Vigyázz nagyon a vágással, mert az a kés olyan éles, hogy még le is vághatja az ujjadat, ha megszalad! — szól a figyelmeztetés egy nagyobb fiúnak, azután a magyarázat egy kislánynak:

— Így, bevagdalom a szélét, látod... Figyelj, mert különben nem tudod majd magad is megcsinálni! Most gyufaláng fölé tartom...

A föltekert bőrdarabka engedelmesen virággá kunkorodik Jucika néni kezében. Már csak bele kell fűzni az előbb kivágott levélformába, a hátára kell ragasztani egy bőrlapocskával egy biztosítótűt, és kész is a kitűzhető ruhadísz. Elragadtatásomat látva egy aprócska lány fölényesen jegyzi meg: „én már legalább száz ilyet csináltam, nem nehéz".

— Neked már nem nehéz, mert te régen jársz ide. De előbb neked is meg kellett tanulnod a módját — néz rá enyhe feddéssel Jucika néni, azután már nekem magyarázza:

— Éppen azért kell nagyon ügyelni, mert aki először vagy másodszorra van itt, az is türelmetlen, már olyan dolgokat akarna készíteni, amilyeneket még nem tud. Ha ügyetlen kézzel nyúl a szerszámhoz meg is van a baleset...

Aki kiscipőt tud már csinálni, az nyilván nem az ügyetlenebbje közé tartozik. Márpedig Pröll Márta és Kondor Irén éppen azon fáradozik. Egymással szemben ülnek az asztalvégen, halkan beszélgetnek, amíg jár a kezük, látszik: barátnők, akiknek olyan közös ügyeik vannak, amelyek nem tartoznak a többiekre. Az is látnivaló, hogy ők itt a legnagyobbak közé tartoznak. Nyilván nyolcadikosok. Megkérdezem őket, és az is kiderül, mindketten több mint egy éve tagjai már a szakkörnek, és mindkettejük édesapja a bőrgyárban dolgozik.

— Tudjátok már, hol tanultok tovább?

Erre a kérdésre is egyöntetű a válasz. Egészségügyi szakközépiskolába jelentkeznek, Szekszárdra.

— Mert a nővérem is oda járt — mondja Márta.

— Mert csecsemőgondozó szeretnék lenni — mondja Irén.

A bőrözés tehát megmarad kedvtelésnek, ha megmarad. De azért nincs kizárva, hogy valakinek fölkelti a figyelmét a szakkör a bőrdíszművesség iránt. Egy „valakiét" már fölkeltette. Tudniillik a bőrgyárét, ahol Nagy Vilmosné egy ideje nem a raktárban dolgozik, hanem egy fiatal bőrdíszművessel együtt egy műhely létrehozásán fáradozik.

N. T.

Fotó: Karasz Lajos

SZOMORÚSÁGRÓL, BARÁTNŐKRŐL, FÉLTÉKENYSÉGRŐL

BIZALOMM

EGY SZOMORÚ LÁNY jeligével gyakran érkezik hozzánk levél. Így aztán nem is egy, hanem sok „szomorú lány"-nak kellene válaszolnunk, csak éppen nem tudjuk: mire is várják a választ? Már csak azért sem, mert mi egyszerűen nem látjuk okát a szomorúságnak. „Nagyon szomorú vagyok, mert szeretek egy fiút" — írja egyikőjük. „Tudom, hogy szeret és most nagyon szomorú vagyok" — így a másik. Tanácstalanok vagyunk ezekben az esetekben, mert mi úgy gondoljuk: szeretni öröm, a szerelem meg maga a boldogság. Olyan különös érzés, amely gyakran megelégszik azzal is, ha egyoldalú. A szomorú lányokról fel kell tételeznünk, hogy valójában nem szeretnek. Vagy ha szeretnek, hát más oka van szomorúságuknak.

Akad persze, olyan helyzet is, amikor jó ok van a szomorúságra. Ez azonban nem abból fakad, hogy valaki szeret vagy valakit szeretnek, hanem a levélíró saját bizonytalankodásából. Az **EGY SZOMORÚ LÁNY, AKIT HETTINEK HÍVNAK** jelige küldője valóban búslakodhat — saját engedékenysége miatt. Az a fiú, aki a történtek után bizalmatlanul fogadja őszintének látszó vallomásodat és nem átall sürgős kapcsolatot kialakítani saját, legjobb barátnőddel, szóval ez a fiú nem érdemel szeretetet. Ne dőlj be annak, hogy „megakadt a hangja és könnyes lett a szeme", mert az is lehet, hogy csak te akartad így látni őt. Ez a fiú sok figyelmet nem érdemel, a barátnőddel nem is érdemes összeveszni miatta.

EGY SZERÉNY SZOMORÚ LÁNY-nak a legfőbb gondja saját szerénysége. Egyáltalán, hiba a szerénység? — kérdezed. Válaszunk egyértelmű: nem! Akkor természetesen, ha ez a magatartás azt takarja, ami: tisztában lenni önmagunk képességeivel, elismerni mások értékeit; előzékenységet és figyelmet a többiek iránt. Azok a vonások azonban, amelyekről írtál, már-már túlnőnek a szerénység fogalmán. Nem is kell senkit ok nélkül megbántani, de egyfajta keménységre — sokszor éppen a másik ember érdekében — szükség van. A bocsánatkérésnek is van határa, s ha ez megalázkodást jelent, nem biztos, hogy jó célt szolgál. Ami a tanárok szeretetét illeti: örülj neki, de azon azért gondolkodj el, mi lehet az oka annak, hogy osztálytársaid „ki akartak túrni az osztályból"? Jó lenne, ha társaid között találnál olyat, akivel megbeszélhetnéd gondjaidat. Egy egészséges baráti kritika segítene megtartani azt, ami szerénységedben jó, s lefaragni, ami miatt eltávolodsz a többiektől.

Ami a fiúdolgot illeti: talán te lehetnél az ügyesebb. Gyakori, hogy valaki mások előtt szégyelli érzelmeit, ezért fölényes, bántó vagy éppen hallgat, mint a te barátod. Jogos a vágyad, hogy beszélgetni szeretnél, mindenről (akár még a szerelemről is), légy hát taktikusabb. Teremts olyan helyzetet, hogy a fiúnak se kelljen restelkednie mások előtt. Nyíltan meg is beszélhetnétek viselkedésének okát, s egy idő múltán talán ő is bátrabb lesz, társaságban is. Harmadik kérdésedhez kérd egy fodrász segítségét. Ő bizonyára tud tanácsot adni, hogy mi lehet az oka hajad töredezésének?

MOST MIT TEGYEK? jeligével küldte el levelét „egy szerelmes lány", aki azonban bátran választhatta volna a „szomorú" jelzőt is. Eseted sajnos, nem egyedi: úgy érezted, hogy a fiú, akit szeretsz, megcsalt. Később kiderült: alaptalanul. A fiú három hónapon át írt neked, te viszont egyszer sem válaszoltál, amit most már bánsz. Bizony, nem kis hiba, amit elkövettél! A bizalmatlanság megölheti a szerelmet. Persze, még semmi nincs veszve: te szereted őt, talán ő sem felejtett el téged. Tessék nagy levegőt venni és beismerni hibádat. Nem szégyen belátni a tévedést. Azt azonban, hogy a sok visszautasítás után a fiú hogyan fogadja közeledésed, nem tudjuk. Bízzunk benne, hogy ő nagyobb bizalommal lesz irántad, mint te voltál vele szemben.

A **„HOGY ADJAM TUDTÁRA, HOGY MÁR NEM SZERETEM** jelige küldőjének hasonló, határozott kiállást ajánlunk. A dolog egyszerű: eléállsz és megmondod. A halogatás mindkettőtöknek több fejfájást okoz, mint kellene. De vigyázz! Leveled némi felszínességről árulkodik. Egy ilyen döntésnek nem az az elsődleges alapja, hogy a fiú szép-e vagy sem... **BOLDOG SZÍVŰ LÁNY** jeligére azt tudjuk válaszolni, mint legutóbb: ne sürgesd a fiút. Ha döntött, előbb-utóbb úgyis tudtodra adja. Ami viszont leveled első sorát illeti: egyáltalán nem baj, hogy szerelmes vagy.

A FÁJÓ SZÍVŰ TINI jeligére üzenjük: azt a fiút, akit csak egyszer láttál, nem érdemes keresni. Kivált, ha nála volt a címed és ő egyáltalán nem tartotta fontosnak, hogy írjon. **A BÁNATOS BARÁTNŐK-ről** csak azt nem tudjuk, hogy miért bánatosak. Az érzésünk az, hogy nektek tetszik a két „füttyögető fiú", nyugodtan szóba lehet hát elegyedni velük. Ami pedig a csúfolkodást illeti: meg se halljátok! **EGY BARNA LÁNY** nagy gondja, hogy szeret egy fiút, akit szülei el is fogadnak. Csakhogy nélküle sehova nem engedik el. Szüleid féltése fölösleges túlbiztosítás, hiszen ha szeretsz valakit, attól még nyugodtan lehet barátkozni másokkal is. Bár, különös dolog a szerelem, ilyenkor az embernek nincs sok kedve olyan helyre menni, ahol nincs ott a „nagy Ő". Szüleid kérése jogos: szeretnék megismerni a fiút. A gond nem akkora, mint látod. Egyszerűen hívd meg magatokhoz. **EGY SZOMORÚ SZÍV** az iránt érdeklődik: mit csináljon? A fiú nem ment el a találkozóra. Alapállás: ne hallgass a bátyáidra! Dönts magad. Például tisztázhatnátok, miért maradt el a találkozó?

JELIGE NÉLKÜL, csupán ke-

AL

resztnévvel (B.) érkezett az a levél, amelynek küldője ellenkező dolgokról panaszkodik. „Nem tehetek róla, de nem érdekelnek a fiúk" — írja, ami önmagában még nem baj. Mint ahogy az sem, ha valaki a diszkó helyett a tanulás mellett dönt. Az már nagyobb baj, ha a közösség — ebben az esetben egy egész osztály — ezt nem tűri, s különféle módon (például pofonnal) próbálják kényszeríteni a levélírót, hogy velük diszkóba vagy moziba menjen. Állapodjunk meg abban, hogy a választás mindenkinek a legszemélyesebb ügye. Igenis joga van mindenkinek belátása szerint diszkóba menni vagy sem, fiúkkal járni vagy sem. Az osztály és az említett fiú erőszakos viselkedését mélységesen elítéljük. Neked is vigyáznod kell azonban, hogy visszahúzódásod ne vezessen magányossághoz. Jó tudni, hogy szüleiddel „hibátlan jó életet" éltek, de egy magadfajta fiatal lánynak néha ki kell lépnie a családból. Bizonyára van olyan területe az életnek, amely téged is érdekel, akár a tanuláshoz kapcsolódva is. Például szakkör, amely egyszerre lehet újabb ismeretek forrása, de lehetőség emberi kapcsolatok kialakítására is. Az nem baj, ha szeretnéd „vinni valamire az életben", de ne feledd: saját sikered, örömöd akkor teljes, ha megosztod másokkal.

EGYEDÜL '85 jeligét választotta az a lány, akinek panasza hasonló: nem jár senkivel, s ezért barátnői csípős megjegyzéseket tesznek. Ami a barátnőket illeti, ne hallgass rájuk! Az, hogy ki, mikor alakít ki barátságot fiúkkal, részben rajta múlik, részben a körülményeken. Egy hetedikes lány még semmiről nem késett le! Ha te jól érzed magad ebben a helyzetben, ne zavarjon a barátnők véleménye. Ha viszont változtatni szeretnél, akkor se erőszakold a kapcsolat keresését. Inkább keress olyan alkalmakat, ahol fiúk is jelen vannak. Iskolai, vagy iskolán kívüli diákösszejövetelek, klubfoglalkozások vagy sportesemények jó lehetőséget adnak mások megismerésére. S ha nyitott szemmel jársz, bizonyára felfedezed azt, akire neked szükséged van.

ELVESZETT BARÁTSÁG jeligével panaszolja egy lány, hogy legjobb barátnője átpártolt egy másik lányhoz. Nos, akit „finomságokkal" el lehet hódítni, s aki ráadásul hol a másik ellen, hol ellened fordul, az nem biztos, hogy valaha is igazi barátnő volt. Haragudni nem érdemes, de el kell fogadnod a helyzetet. Bizonyára akad másik lány, akinek te leszel a fontos. **KIHEZ TARTOZZAM?** kérdezi az a lány, akit három barátnőjétől fosztott meg egy újonnan érkező. Esetetekben egy kiadós beszélgetés, akár a „negyedik" részvételével is, segíthetne a dolgon. Ha mégsem, úgy édesanyádnak van igaza, aki eddig is féltett a barátnők kétszínűségétől. Nincs más teendő, válaszd azt, akivel jól kijössz.

A BUDAPEST „ZÖLD SZIGETÉN" LAKÓ TANÁCSTALAN FIÚ tizenhárom éves. Édesanyját négyéves korában vesztette el, édesapja nagyszülei és keresztapja segítségével nevelte. „Apám egy másik idegen nővel ismerkedett meg, akinek ráadásul lánya is van! Betörtek az életembe" — írod, s azt kérdezed, hogyan alkalmazkodj hozzájuk? A legfontosabb: fogd fel a helyzetet természetesnek. Még akkor is, ha ez nehéz. Édesapád mindeddig tisztességesen nevelt, semmi kifogásod nem lehet hát az ellen, hogy keresett egy magához való társat. Helyzetedet könnyíti, hogy nagyszüleiddel élsz, a konfliktusok tehát kikerülhetők. Nem ártana azonban megbeszélni a dolgot édesapáddal vagy keresztapáddal, akiről azt írod: a legjobb barátod. Akkor talán tisztázni lehetne azt is: valóban nemcsak neked kell alkalmazkodnod! Nem írtad le, milyen helyzetek okoznak nehézséget. de azon sem csodálkoznánk. ha Andira kicsit féltékeny lennél. Előbbutóbb nyilván kialakul olyan kapcsolatod, amely eltereli a történtekről a figyelmedet és annyit szentelsz neki, amennyit ér. Alapállás tehát: édesapádnak is szüksége van valakire, s ebben a helyzetben neked kell megértened őt.

TANÁCSTALAN LÁNY kért tőlünk tanácsot: édesanyja minden idejét a második házasságából született öccsével tölti. S neki az otthoni életből csak a munka jut. Ráadásul gyakran éri igazságtalanság, s már tanulni sem tud. Helyzeted akkor is elég nehéz, ha itt-ott túlzottnak érezzük keserűségedet. Hiszen, ki másra számíthatna édesanyád az otthoni munkában, mint rád, aki — úgy látjuk — jól és ügyesen ellátod a háztartást? Talán az is érthető, hogy öcséd a központ: ő a kicsi, te pedig már majdnem nagylány vagy. Megértjük, hogy a mellőzés, az állandó munkára szorítás, a figyelem hiánya bánt, s hogy eleged van a „térden állva megtett bocsánatkérésekből". Ne tekintsd rabságnak az otthoni munkát, ne legyél féltékeny öcsédre, viszont néha próbálj meg beszélgetni édesanyáddal. Bizonyára van olyan pillanata, amikor rád is figyel. Ha mégsem sikerülne, úgy keress magad körül valakit, akivel megoszthatod gondjaidat. Vagy vállalj több iskolai elfoglaltságot, ami megrövidíti az otthoni kellemetlen perceket. Szorítunk neked.

Várjuk leveleiteket. Címünk: Pajtás szerkesztősége, 1397 Budapest. Jászai Mari tér 5. A borítékra írjátok rá: Bizalommal.

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Hó híján elmaradt a téli úttörő-olimpia kőszegi döntője. ● Az erdők védelmére figyelőszolgálatot hoztak létre Zalában. ● Negyven év köztéri szobraiból nyílt kiállítás a Budapesti Galériában. ● Tini-klubban beszélik meg problémáikat a hetedik-nyolcadikosok a nagykanizsai Fabik Károly Úttörőházban. ● Lengyel József író hagyatékából állítanak össze kiállítást Marcaliban. ● Szombathelyen a lakóházak pincehelyiségeit is hasznosítják a testedzésre. ● Vörös grófnő címmel Károlyi Mihály és felesége, Andrássy Katinka életéről készített filmet Kovács András. ● Elkészült Magyar József új filmje, A mi családunk.

OPERABEMUTATÓ

Csongor és Tünde halhatatlan szerelmespárja a magyar kultúrának, amióta Vörösmarthy Mihály versben megénekelte történetüket. A szépséges mesedrámából Bozay Attila szerzett új magyar operát, melynek nemrég volt az ősbemutatója az Operaházban.

POP-REJTVÉNY

DÉVÉNYI TIBOR KÉRDEZI: Volt néhány évvel ezelőtt egy népszerű rockegyüttes és annak egy népszerű szólistája. A képen ő látható. Kíváncsi vagyok, emlékeztek-e az együttesre és őrá?

BIZALOMSAROK

„Meg szeretném kérdezni, hogy az iskolai fogászat kötelező-e?" — kérdezi vidékről D. Margit.

Bizony az iskolai fogászat kötelező! Mégpedig minden diáknak saját érdekében kell részt vennie a nem is olyan kényelmetlen vizsgálatokon, s alávetnie magát a sokszor kényelmetlen kezelésnek. Egyetlen esetben van kibúvó: akkor, ha egy másik orvos már kezeli fogadat. Ilyenkor viszont szülői igazolásra van szükség.

TAVASZVÁRÓ

Az iskola előtti pázsiton a fűszálak már növekedésnek indultak, olyan erővel, hogy lökdösik el útjukból a tavaly hullott, elsárgult leveleket. Serény gyerekek gereblyével, kapával, seprűvel segítenek nekik. Együtt készülnek a közelgő tavasz fogadására.

AJKAI ÜVEGMESTEREK

Kilencvenketten tanulják három évfolyamon az üvegcsiszolás fortélyait Ajkán, az üveggyárban. A tanműhely ötven csiszológépén kilenc oktató mutatja meg nekik a szakma fogásait.

TÉLBÚCSÚZTATÓ

Van még olyan tája e földnek, például Moszkva mellett, ahol képünk készült, melyen nem csupán álmodoznak a gyermekek a hóról, és nem kell még bánkódniuk a téli örömök elmúltán. A friss havon jól siklik a kormányos szánkó, lehet kacagni még akkor is, ha hárman kell a helyen osztozni.

BÉKÉS SULINAP

Immár hagyományosan, iskolanappal köszöntik február 13-át, Budapest felszabadításának napját az I. kerület, Tárnok utcai iskola diákjai. A sulinap ezúttal a béke jegyében telt el: ünnepélyes csapatgyűlés és politikai forgószínpad szerepelt a programban.

ÚJ KONDIDIVAT

Meghalt az aerobic, éljen a thai-chi? A zenére végezhető gyakorlatok rendszerét két évezrede dolgozták ki taoista szerzetesek Kínában, mégpedig oly módon, hogy önvédelmi mozdulatokat szelídítettek kultikus tánccá. A friss kondícionáló és izomerősítő divatnak már hódolói is vannak az Erzsébetvárosi Sportegyesületben.

ÉVFORDULÓ

A 3877. Kun Béla Úttörőcsapat (Budapest, Práter u. 15. — 1082) névadója születésének századik évfordulója tiszteletére országos játékot tervez. Ehhez kéri a Kun Béla nevét viselő úttörőcsapatok, iskolák jelentkezését.

ZSIBONGÓ

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (23.)

A Garamnál mért német ellencsapás — 1945. február 17-én — nagyrészt váratlanul érte a 2. Ukrán Front ott védelmet folytató 7. gárdahadseregének csapatait. A hadsereg egyhetes, súlyos harcok után kénytelen volt a jelentős túlerővel szemben a hídfőt kiüríteni és visszavonulni a folyó keleti partjára. A felderítés azonban megállapította, hogy a támadásban a németek legkorszerűbben felszerelt hadseregének, a 6. SS páncéloshadseregnek két hadosztálya is részt vett.

A szovjet parancsnokság azonnal keresni kezdte az 1944 decemberében a nyugati arcvonalon alkalmazott „elit" hadsereg főerőit. Ugyanis a jelentős erőt képviselő páncélos seregtest megjelenése gyökeresen megváltoztatta a Magyarország területén kialakult katonai helyzetet. A felderítés ezúttal gyors és alapos munkát végzett, rövid idő alatt megállapították, hogy a Balatontól északra a németek nagy páncélos erőkkel gyülekeznek, és az SS katonák a 6. SS páncéloshadsereg megkülönböztető karjelzéseit viselik. A szovjet hadvezetés számára ezután rendkívül fontossá vált a németek valószínű szándékának megállapítása. A szovjet frontok parancsnoksága előtt az adatok értékelése során fokozatosan nyílvánvalóvá vált, hogy a fasiszta vezetés Berlin közvetlen veszélyeztetése ellenére Magyarországon nagyszabású támadásra készül. A szorgalmasan gyűjtött felderítési adatok — az elfogott német tisztektől szerzett értesülések — nyomán a szovjet hadvezetés előtt kirajzolódott a német támadás terve.

1945 elején Hitler és tábornokai „a harc végkimerülésig folyik, küzdeni fogunk az utolsó csepp vérünkig" hangzatos jelszó jegyében fogalmazták meg a háború időbeli elhúzására vonatkozó elképzeléseiket. Erre kedvező lehetőség mutatkozott Magyarország még kezükön lévő területeinek megtartásával. Terveik kidolgozásában két alapvető szempontot vettek figyelembe. Egyrészt jól tudták, hogy az észak-német síkságon fekvő Berlin a jelentős erőfölénnyel rendelkező szovjet csapatokkal szemben nehezen védhető. Ha viszont a védelemre alkalmas magyar területeket tartani tudják, a szovjet hadvezetés kénytelen lesz a német főváros alól erőket elvonni, s ezzel megnő a város megtartásának lehetősége. Másrészt a háború folytatásához elengedhetetlenül szükséges volt Magyarország és Ausztria olajforrásainak és más nyersanyag-lelőhelyeinek megtartása, a még termelő osztrák, cseh iparvidék megőrzése. Főleg az üzemanyag hiánya jelentett súlyos gondot. Amikor a szárazföldi erő vezérkarának főnöke azt javasolta, hogy a 6. SS páncéloshadsereget a közvetlenül Berlint veszélyeztető szovjet csapatok ellen alkalmazzák, Hitler a következőket válaszolta: „Ha Ön nem kap többé üzemanyagot, harckocsijai nem tudnak mozogni és repülőgépeik sem szállhatnak fel. Ezt Önnek is be kell látnia. Milyen kár, hogy tábornokaim semmit sem értenek a hadigazdasághoz."

A német hadvezetés a háború meghosszabbításával időt akart nyerni — arra számítva —, hogy így a hadsereg nagyobb részével vissza tud vonulni az ausztriai és a dél-németországi hegyek közé. Ott remélték megvárni azt a pillanatot, amikor a Szovjetunió és nyugati szövetségesei között ellentétek lépnek fel, és Németországnak lehetősége lesz egy számára kedvező béke megkötésére.

A Balaton körzetében előkészített ellentámadással Hitlerék a következőket kívánták elérni: a 3. Ukrán Front csapatait kiszorítani a Dunántúlról, a Duna vonalában stabilizálni az arcvonalat, megállítani a szovjet hadsereg nyugati előnyomulását. Ha a Duna mentén a német védelem megszilárdul, páncélosaikat Berlin alá kívánták visszavinni.

Az ellentámadás elgondolása szerint három csapásmérést határoztak el. A főcsapást a 6. SS páncéloshadsereg erőivel a Velencei-tó és a Balaton között Szekszárd irányába, azzal a céllal, hogy Dunapentele—Dunaújváros—Dunaföldvár és Szekszárd szakaszon kijussanak a Dunához, és ezzel két részre vágják a 3. Ukrán Frontot. A második csapást a 2. páncéloshadsereg csapataival tervezték, Nagykanizsa körzetéből Kaposvár—Szekszárd felé. A harmadikat pedig a Dráva partjáról, Doni Mihajlac körzetéből tervezték Mohácsra, az „F" hadseregcsoport erőivel. A vállalkozás a „Tavasz ébredése" fedőnevet kapta.

Az ellentámadásra kijelölt állományhoz 431 ezer katona és tiszt, 5630 löveg és aknavető, 877 harckocsi és rohamlöveg, mintegy 900 páncélozott szállító jármű és 850 repülőgép tartozott. Hatalmas páncélozott erő állt szemben a 3. Ukrán Fronttal, amelynek terveit a következő számban tekinthetjük át.

Dr. Füzi Imre—
Dr. M. Szabó Miklós

LEONYID LEONOV

I.

BOHONYA

(APOSTOL ANDRÁS FORDÍTÁSA)

Hajdanában Hispániában élt egy hispán gróf. Volt neki két fia: Rudolf és Ványa. Rudolf betöltötte a tizet, Ványa meg kisebb volt.

Élete derekán a gróf elkótyavetyélte a vagyonát egy vándorszínésznő kedvéért, és vénségére csupán egyetlen kabátja maradt, no meg a roskatag háza, de ennek még a reparálására sem futotta a pénzéből. Akkor aztán a grófné bánatában el is költözött az élők sorából.

Most a gróf ott lakik a földszinten, ott legalább a bútorzat megmaradt, fent a parádés termekben pedig nincs maradása senki emberfiának: a tető beázik, télen nincs tűzrevaló, a gróf ősatyjai odafönt sorakoznak rendre a képeken, nekik aztán mindegy. Maga a gróf a postahivatalt vezette, gyermekei tanulták a hispán írásvetést, a szakácsné főzte a levesüket: így éldegéltek.

Egy zimankós decemberi napon váratlan esemény bolygatta meg életüket: a szakácsné lement a folyóra ruhát sulykolni, hát talált ott egy ormányos porontyot. Leér a folyóhoz, néz jobbra, néz balra, látja ám, hogy a hóbuckán ott csücsül egy bozontos teremtmény, és szemlátomást igencsak fázik. Pendelye alól kilátszik a patácskája, az orra meg hosszú, hosszú, nem is emberi: kezecskéjével dörzsölgeti.

Megesett rajta a szakácsné szíve, összecsapta két kezét, még a fejét is ingatta hozzá:

— Hát te! Hiszen beléd fagy a lélek!

Az meg csak felsandít a szakácsnéra, és basszus hangon ráförmed:

— Micsinájjak... majd megleszek így is!

Izgatott lett az asszony, felnyalábolta a porontyot, bedugta a fehérneműalá, és rohant haza hanyatthomlok...

A poronty egész úton ezt harsogta a kosárból:

— Nincs ennek semmi értelme, felesleges az egész. Hiába vesződsz velem, te asszony...

A szakácsné hazavitte, leszelt neki egy font kenyeret, subával betakargatta, megállt vele szemközt, és csak álmélkodott:

— Mi szél fújt erre, te gyermek? Hasonlítasz a majomra is meg az embergyerekre is...

A poronty meg teli szájjal dünnyögi:

— Nem idevalósiak vagyunk!

És megragadta a kenyér pilisét, és csak falja: a farka meg előfickándozik a suba alól. Csinos kis izgő-mozgó farkincája volt, a szarvacskája pedig ugyancsak huncut.

Ekkor kiment a konyhába a hispán gróf, hogy előkészítse a szamovárt, hát meglátta a porontyot, először csak hátrahőkölt, aztán meg rátámadt a szakácsnéra:

— Hát ez meg mi? Hol szerezted ezt a csodabogarat? És minek lebzsel itt?

Mondja ám a szakácsné:

— Amikor leérek a folyóho', látom, ott ül a hóban, a lábát maga alá húzza, és didereg...

Hümmögött a gróf, és közelebb lépett:

— No igen! És az orra is, valóban.

Eltöprengett először, aztán megragadta a poronty orrát, és óvatosan megrántotta.

Perdült-fordult a poronty, megdühödött, és a gróf szemébe vágta:

— Bolond vagy te, fickó, hogy kötekedsz velem?

Ezekért a szavakért a gróf lekevert neki egy pofont, de aztán nyájasan megsimogatta, és megkérdezte:

— No lám, még társalogni is tud... No és hogy hívnak?

Az meg feleli nagy buzgón:

— Bohonya!

És alighogy a poronty ezt a szót kiejtette, igen megörült a gróf, hahotázni kezdett olyan öblösen, hogy a polcon az edény is táncra perdült, a szundikáló kanárimadár a rúdjáról leesett, a kemence előtéje is eldűlt. Nem tudni, honnan volt ilyen torka: őt magát majd elfújja a szél, a kabáton keresztül is meg lehet számlálni minden bordáját. Hahotázott, hahotázott, de egyszer csak elkomorodott, nem akarta eljátszani a tekintélyét a szakácsné előtt, rámutatott hát Bohonyára, és nagy kiáltással kiadta a szigorú parancsot:

— Mosdasd meg, aztán karbolszappannal és naftalinnal is dörgöld meg. Kitanítjuk lakájnak!

És a gróf lefeküdt aludni, s a szamovárról teljesen megfeledkezett.

A szakácsné nagy ámulatára Bohonya egész este zabált. Rudolf és Ványa pedig egész este azon pörölt: valódi poronty ez, vagy csak koholmány? És amikor jócskán beesteledett, és mindnyájan aludtak, Bohonya pedig a negyedik font kenyeret csámcsogta fekvőhelyén, a gróf gyermekei apjuktól szivart loptak, és odavitték a porontynak. Bohonya elvette a szivart, némán felfalta, cuppantott egyet, és kijelentette:

— Nem mondom, megjárja! Gyertek ide, ha majd nem alszom, olyat mesélek, amitől a fületek is kétfelé áll...

Hanem ekkor megrázta a fejét, orrát a levegőbe nyújtotta, mint valami szivattyút, és éktelen nagyot tüsszentett. Ványa megriadt, és mint akit puskából lőttek ki, száguldott ki a konyhából, a fivére meg a nyomába. Bohonya pedig utánuk tüsszentett még egyet, aztán ásított és elaludt.

A konyhában scsi, csótány és karbol szaga terjengett. A poronty félálomban így sóhajtott:

— Ej, de jó lenne egy kis áfonya!

(Folytatjuk)

ENDRŐDI ISTVÁN RAJZA

CSIBIT MEGMENTIK

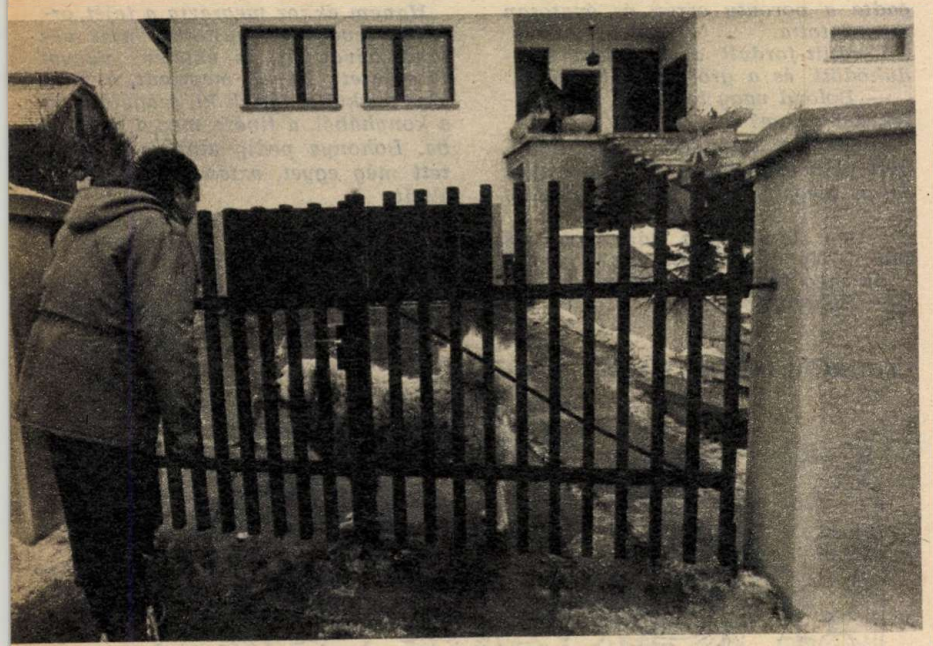

A szépséges Csibi akkora, mint egy borjú. Ha nekem támaszkodna, biztosan földöntene. Hát még, ha a rosszal lását óhajtaná a tudomásomra hozni valami miatt! Ki tudja, milyen lenne a külsőm azután? Tóth Istvánnak mindenesetre megvan erről a maga elképzelése, és hihetek neki, hiszen kutyák között telik az élete nap mint nap, hajnaltól napestig.

— Egy ekkora állat szétszed, ha megdühödik. Ha ez valakit elkap, abból többet nem lesz ép ember. Egy kuvasznál különben is életre-halálra megy a játék.

Merthogy Csibi hatalmas kuvasz, fajtája dísze, egyelőre két kerítés biztos távolából gyönyörködünk benne, míg a domboldalban emelt villa lakói elő nem jönnek a csöngetésünkre. Csibi eközben nem szűnik híven teljesíteni házőrzői kötelességét: egyfolytában csahol, és szemmel tart minket, közben azonban a farkát is lelkesen lengeti, amit én barátságos gesztusnak tekintek. Tóth István viszont — úgy tűnik — nem, ő inkább gyanakvó. Csibi viszont láthatóan teljesen gyanútlan, sejtelme sincs arról, mi vár rá.

A Csibi életében rövidesen beálló jelentős fordulatot az okozta, hogy ő a maga kutyaeszével alapvetően hibás képet alkotott a világról. Azt még helyesen ismerte föl, hogy ehhez a hajlékhoz tartozik, akárcsak az ugyanitt lakó emberek, de az alá- és fölérendeltségek bonyolult viszonyait átlátni már kevésnek bizonyult a különben sem híresen éles kuvaszelme. Szerencsétlenségére azt a mondást sem hallotta élete eltelt három évében, mely arra int, hogy „ne mard meg a kezet, amelyik enni ad"! Úgy vélte, jogában áll helyteleníteni a maga módján, ha az a kéz olyat tesz, ami neki nem kedves...

— Minden kutya életében van egy időszak, amikor megpróbálkozik azzal, hogy a gazdája fölé kerekedjék. Ha akkor nem törik meg, később már sokkal nehezebb — magyarázza Tóth István, akinek tulajdonképpen vendégei vagyunk ezen a kiránduláson. Ő vezeti, parancsnokolja azt az okkerszínű mikrobuszt, melyből előkászálódtunk az imént. A busz december eleje óta rója a főváros utcáit, oldalán felirat: Magyar Országos Állat- és Természetvédő Szolgálat, ajtaján és elején jelvény: a Herman Ottó Állatvédő Egyesületé, a HEROSZ-embléma. Az első állatmentővel parkolunk a budai ház előtt; az első állatmentő utasa lesz rövidesen Csibi, feltéve, hogy sikerül néhány apró „formaságot" elintézni még.

— Ugye, nem az állatkórházba viszik? Ugye, nem ölik meg?

— Tessék megnyugodni, az egyesület telepére visszük. Ott jó sora lesz. Bűn lenne egy ilyen gyönyörű állatot megölni... De most tessék rátenni ezt a szájkosarat és ezt a nyakörvet a pórázzal.

— Azt nem fogja engedni. Soha

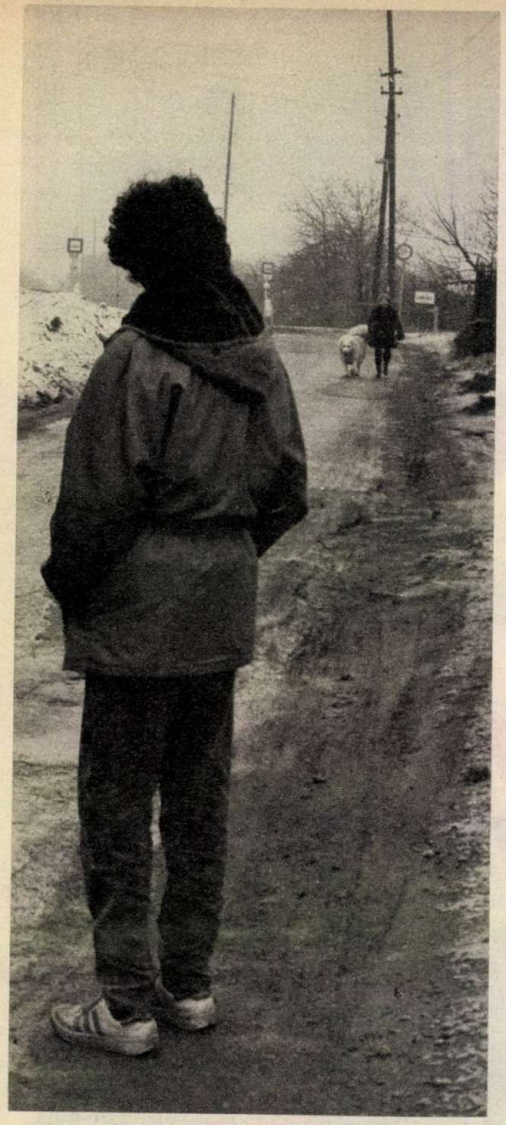

nem volt megkötve, és soha nem volt rajta szájkosár.

— Akkor tessék húsban valami erős altatót adni neki, és később visszajövünk érte. Vagy elmegyünk az állatkertbe, és elkérjük a kábítópuskát. Így nem bírjuk elszállítani.

— És ha sikerül becsalogatnom a kocsiba, akkor sem?

— De asszonyom! Mit csinálunk vele a telepen, ha megérkezünk? Ott ön már nem lesz velünk! Hogyan szedjük ki, és hogyan kötjük meg? Gondolja, hogy egy idegentől eltűri azt, amit a gazdájának nem enged meg?

Nagy nehezen mégis sikerül zöldágra vergődnünk. Csibi nyakörvvel fölszerelve, de szájkosár nélkül, egy darab kolbász csábításának engedve hajlandó gazdástul beszállni a buszba. Meglepően nyugodtan viselkedik végig a hosszú úton, át az egész városon, Óbudáról Pestlőrincre, ahol most az állatvédők kutya- és macskatelepe található. Menet közben Tóth István CB-rádión ad utasításokat, mit készítsenek elő a fogadásunkra a telepen, melynek szintúgy ő a vezetője. Akad arra is ideje, hogy az állatmentőről és a megújult egyesületről beszéljen:

— Körülbelül négyezer tagunk van, az egyesületnek főként a tagdíjakból kell eltartania magát. Új jövedelemforrásunk: az egyesület szerződtetett vagy harminc alkalmazottat, akik éjjeli őrszolgálatot vállalnak saját kutyájukkal. Csupa fiatal, akinek mindene a kutya. A szabad idejüket is a telepen töltik, ahol saját KISZ-alapszervezetet alakítottunk...

— Az állatmentőt sokan hívják ki?

— Változó. De mindennap több hívást kapunk.

— Én azt gondoltam, ez olyasmi, mint az „embermentő": hogy beteg vagy balesetes állatokat részesít elsősegélyben, szállít orvoshoz...

— Azt ellátja az állatorvosi szolgálat. Mi a gazdátlan, kóbor kutyák és macskák megmentésére vagyunk. Ma például egy lakásba kell még elmennünk: a gazdája csonttöréssel hirtelen kórházba került, nyolc árván maradt macskát és egy kutyát kell onnan elhoznunk.

Éles kanyarral letérünk a repülőtérre vivő útról, kertes házak között zegzugolunk még egy darabig, azután megérkezünk. A kerítésen belül kopár udvar, barakkok és egy csapat, jöttünkre újjongó, lelkesedésben kitörő kutya. A buszban csak Csibi és a gazdája marad, egy fiú benyújtja az ajtón a lánc végét, melyet a kuvasz nyakörvéhez kell erősíteni. Csibi láthatóan még mindig abban a hitben él, hogy ez csupán egy külön az ő szórakoztatására rendezett kirándulás, és erősen törekedne kifelé, hogy megismerkedhessék a kollégákkal. Mikor végre kiszállhat, még nem érzi, hogy már nyakán a lánc...

Rövidesen újra a város belseje felé robogunk, várnak ránk a macskák. Csibi volt gazdája is a kocsiban, velünk tart amíg egy az utunk. Látszik: zaklatott. Könnyes a szeme. Mindahányunk emlékezetében élesen ott még a kép, az addig soha nem ismert láncot megfeszítő, panaszosan csaholó kuvaszé. Láttam vagy csak látni véltem, ahogy a vidám, hetykén magabiztos kutyatekintet fényét kioltotta az értetlen riadalom? Tóth Pista úgy érzi, valami vigasztalót kell mondania:

— Talán egy kisebb kutyával kellene megpróbálkozni...

— Már megvan, egy skót juhász. Csak addig nem tudtuk elhozni, amíg a Csibit el nem viszik.

Nádasi Tibor
Fotó: Karasz Lajos

FLIGOS FUTAM

A legtöbb ember, ha megkérdezik a gépkocsikról, kapásból azt válaszolja, hogy ezek a nagyszerű négykerekű eszközök pusztán a közlekedésben, a helyváltoztatásban szolgálnak bennünket. Arra csak nagyon kevesen gondolnak, hogy az autók az utóbbi ötven évben nemcsak enegdelmes segítőtársaink az utakon, hanem bőséges „humor-készlettel" is ellátnak bennünket. Nemcsak arról van szó, hogy egy sereg filmben volt „komikus hős" egy-egy gépkocsi. Ezúttal olyan összeállítást mutatunk be, amely azt tükrözi, hogy nagyon sok tervezőt ihletett humoros „alkotásra" a gépkocsikhoz fűződő gondolata, élménye, tapasztalata, elképzelése. Évekkel ezelőtt a televízió képernyőjén rendszeresen feltűnt egy rajzfilmes „flúgos futam", a miénk némileg más jellegű, talán nincs „benne" annyi harsány poén, de reméljük, így sem szűkölködik derűs ötletekben. Legalábbis a kocsik alkotói nagyon igyekeztek . . .

ÖRD

ÖGJÁTÉK

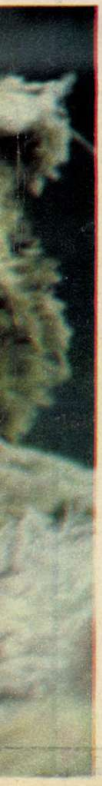

Február vége, március eleje már a régi időkben is a vigalom és a mulatság ideje volt. Ilyenkor a királyi udvartól a jobbágyfalvakig mindenütt tréfás felvonulásokkal temették – s temetik máig – a telet.

Mohácson farsang vasárnapjának reggelén kezdődik a három napon át, húshagyó keddig tartó dáridó. Ilyenkor állatbőrökbe öltözött, vörös álarcos busók járják a város utcáit. Tollat, hamut szórnak zsákjaikból, borral kínálják a járókelőket. Ágyúikból rongygolyókat lőnek a város terein.

Ennek a népszokásnak az eredete a török időkre nyúlik vissza. Így szól a fáma: a mohácsi vész után a környező mocsarak szigeteire menekültek a város lakói. Vasuk nem lévén, fűzfából készítettek maguknak buzogányt és kereplőket. Vörösre festett sisakkal tették félelmetessé külsejüket. Az egyik éjszaka bárányból öltözékben, vörös sisakjaikban rontottak rá a törökökre, hatalmas zajt csapva puskaropogást utánzó kereplőikkel. Az álmukból felriadt törökök azt hitték, hogy az ördögök szállták meg a várost. Ijedtükben úgy elszaladtak, hogy a hírüket sem hallották többé Mohácson.

Kép és szöveg:
Kenyeres Balázs

KÖZKÍVÁNATRA

KEDVES ISMERŐS Miklós, a király

Varga Miklós a hazai pop-rockzenében az „év embere" lett 1984-ben. Hogy valaki bekerüljön a legjobbak közé, az mostanában nemcsak a szerencsének vagy egy divathullámnak köszönhető. A tehetség, szorgalommal párosulva, csodákra képes. És Varga Miki megalkotta a maga csodáját.

Esztergomban kezdődött az egész. Érettségi után, mint annyi más fiatalember, zenész szeretett volna lenni. Az első zenekara a Grog együttes. Persze, eleinte csak puszta kedvtelés volt az egész. Néhány fellépés hétvégeken és hét közben a tanulás mellett kikapcsolódás a próbákon... Ugyanis közben felvették a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolára. Kereskedelmi üzemgazdász diplomát szerzett. Közben bújta a szaklapokat, figyelte a hazai együtteseket, kereste a példaképet. Először az Omega, majd az Illés táborának lelkes tagja lett. Amikor megalakult a P. Mobil, döntött a stílus mellett, példaképe lett Vikidál Gyula. Ekkor már egy középkategóriás együttes, a Zenit tagja. A magyar rock „átalakulásai" sokaknak szerencsét hoztak. A következő zenekar a P. Box lett. Itt már a főváros legnevesebb klubjának elismert zenésze. Egyre magabiztosabban énekel, játszik a színpadon, hiszen tudja, hogy a régi nagy együtteseknek ugyanolyan szükségük van rá, mint neki rájuk. Minden este siker!

A levegő megmozdult Varga Miklós körül. Bejött az a pillanat, amelyről minden rockzenész álmodik. A nagy felfedezés egy sikerprodukcióban. A Szörényi—Bródy páros István, a király főszerepe. Egyelőre csak, mint énekhang, amely egyáltalán nem von le a lehetőség értékéből, hiszen köztudott, hogy a műből lemez készült, és az igazi sikert egy zenész számára csak az jelenti, mivel akinek lemeze van, az már halhatatlannak számít a beat világában. Ha ez a lemez ráadásul bombasiker, akkor minden más lehetőség felé is megnyílik az út. Egy csapásra megváltozik a környezet, új barátok, új rockzenekarok veszik körül. Az első, a legboldogítóbb elismerést Miklós a családjától kapta. Szülei, akik addig némi kételkedéssel fogadták diplomás fiúk kalandozásait a rockzenében, megbékéltek a tényekkel, a gondolattal. Négy fiú testvére van, három idősebb nála. Ők is boldogan ismerték el a Varga név országos hírét.

Ezután még keményebb munka következett. A népszerűség kötelez. Először egy remek zenészekből álló svéd—magyar zenekar, a Safari tagja. Külföldi lemezkészítés, nagy sikerű magyar bemutatkozás következik. Mivel különböző nemzetiségű zenészekből áll ez a rock-csapat, csak ritkán tudnak együtt játszani. Ezért megalakítja a VM Band-et. Jelenleg is ezzel a zenekarral fáradhatatlanul járja az országot. Koncertezik, klubokban játszik. (Állandó budapesti klubjuk a IX. kerületi Toronyház utcában van, kéthetenként vasárnap). Az István, a király sikere után érzi, hogy önállóan is bizonyítani kell. Névrokonával — a másik Vargával — megírják az Európát. A listák kedvence lesz, amely egyben azt jelenti, hogy Varga Miklós beérkezett a pályán. Megindul a levéláradat. Egyelőre még győzi, de már akadnak lelkes segítői is, mivel minden levélre szeretne válaszolni. Címe: Budapest, Pf. 178. — 1502. Magánélete egyelőre nincs. Szabad idejét apró örömök töltik ki. Egy jó lemez külföldi példaképétől vagy ha otthon kedvenc ételével, Jókai bablevessel várják ebédre. Talán eddigi legizgalmasabb erőpróbája előtt áll. Nyáron, mint szereplő is megjelenik Victor Máté és Koltay Gábor új színpadi művében, a János a király-ban, Szegeden. Így valóságos szereplőként együtt lesz látható és hallható az énekhanggal — Varga Miklóssal.

Dévényi Tibor

EURÓPA

Dús hajába tép a szél,
Kék szemében ott a szenvedély.
Foltos, sokszín ruhája oly sokszor elszakadt.
Álma adja az álmokat.

Megszülte hűtlen gyermekét,
Nem sírt akkor sem, ha elvetélt.
Akármi történt, mindig büszke nő maradt,
Így élt a sok-sok év alatt.

Refr.:

Ezért értsd meg, szeretem őt,
A vén Európát, a büszke nőt.
Nagyon kérlek, becsüld meg őt,
A vén Európát, a gyönyörű nőt.

Magából ad, ha enni kérsz,
Testével véd, amikor visszatérsz.
Ölén a szerelem minden öröme hívogat,
Arcában látod az arcodat.

Olasz csizmáján a nap,
Remélem, mindörökre megmarad.
A sötét felhő végre mind aludni tér,
Földjében túl sok már a vér.

Refr.

VARGA MIKLÓS

A KÖNYVFUTÁR elviszi a könyvet az otthonodba.

A Móra Kiadó Delfin könyvek sorozatából

... pld. Bárdos László: A DZSIDÁS KAPITÁNY 10,– Ft

... pld. Rudolf Daumann: A SÁRKÁNYOK NYOMÁBAN 14,– Ft

... pld. Daniel Defoe: BOB KAPITÁNY 15,– Ft

... pld. Sir Arthur Conan Doyle: A SÁTÁN KUTYÁJA 28,– Ft

... pld. H. Ridder Haggard: SALAMON KIRÁLY KINCSE 17,– Ft

... pld. Erick Kästner: A REPULŐ OSZTÁLY 19,– Ft

... pld. Thomas Mayne Reid: A FEHÉR TÖRZSFŐNÖK 16,– Ft

... pld. Farley Mowat: A SARKVIDÉK ROBINSONJAI 18,– Ft

... pld. Robert Louis Stevenson: A KINCSES SZIGET 15,– Ft

... pld. Szombathy Viktor: A PÉNZHAMISÍTÓ 18,– Ft

... pld. Teknős Péter: SÁRGA VILLÁMCSAPÁS 13,– Ft

... pld. Maciej Vojtyszko: A HOSSZÚ ÁLOM 11,– Ft

Egyéb ifjúsági könyvek

... pld. Antoine de Saint-Exupéry: A KIS HERCEG (Móra)

... pld. Emilio Salgari: A FEKETE KALÓZ (Móra)

... pld. Jonathan Swift: GULLIVER UTAZÁSA LILIPUTBAN (Móra)

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban elküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, a portóköltséget felszámítjuk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a megrendeléseket beérkezési sorrendben teljesítjük.

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
Könyvfutár Könyvküldő Szolgálat
Budapest, Pf. 502.
1397

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (irányítószámmal): .....

Személyi száma: .....

Születési helye: .....

Anyja neve: .....

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk

szakmunkástanulónak,

akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest
Pf. 43.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST PATEX

HIRDETÉS

A TROMBITÁS

Az elmúlt esztendő őszén rendezték meg a III. országos trombitaversenyt Zalaegerszegen. A verseny névadója Lubik Imre, az elhunyt kiváló pedagógus és előadóművész. Az előző évekhez hasonlóan, most is három korcsoport állt „rajthoz". A 14—15 évesek kategóriájában Winkler Balázs budapesti és Szilágyi László berettyóújfalui versenyzők megosztva kapták az első díjat.

Nemrég találkoztam az egyik kis „Louis Armstronggal", Winkler Balázzsal, akivel iskolájáról, tanárairól beszélgettünk.

— A II. kerületi Budenz úti Általános Iskola nyolcadik osztályos tanulója vagyok. Tanáraink igen szigorúak, de ez sokat használ a tanulmányi eredményünknek.

— Pályaválasztás előtt állsz.

— Igen. Már a verseny előtt elhatároztam, hogy a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába jelentkezem, hogy később a főiskolára mehessek. Szeretnék tagja, esetleg szólistája lenni majd egy nagy zenekarnak. A tanulmányi átlagom négyes fölött van.

— Gondolom, nem kis fáradsággal jár az iskolában is jó eredményt elérni, és egy országos versenyen is első helyezettnek lenni. Hogyan készültél fel, milyen volt a mezőny?

— Zalaegerszegen már az ország legjobbjai vettek részt. Igen izgalmas és nehéz is volt, hiszen nem könnyű darabokat játszottunk. A döntőben 39 zeneiskola 61 növendéke mérte össze tudását. A versenyt selejtezők előzték meg, amelyeken a III. korcsoportban 28 budapesti trombitaművész-jelölt indult. Ez a szám 11-re csökkent. Zalaegerszegre pedig már csak hárman jutottunk el. A zsüri elnöke: Varasdi Frigyes trombitaművész, a Zeneakadémia tanára, titkára dr. Pataky Istvánné, az Országos Pedagógiai Intézet főmunkatársa, továbbá a zsüri tagjai: Inhoff Ede trombitaművész, az Állami Hangversenyzenekar szólistája, Nagyiván Éva trombitaművész, a Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola tagozatvezető igazgatóhelyettese voltak. Az én korcsoportomban versenyzőknek két kötelező és két szabadon választott darabot kellett előadni. Tornyos: Szonatina, Diabelli: Szonatina III. tétel vagy Teleman: F-dúr szonatina I. tételét választhattuk.

— Mennyit gyakorolsz, hogyan osztod be egy napodat?

— Egy-másfél órát gyakorolok. Ez függ a darabok nehézségétől és iskolai feladataimtól is. Például vegyük a hétfőt; ezen a napon szolfézsem van. Négyre kell odaérnem, otthonról negyed négykor indulok. A közbeeső időt ebéd, tanulás tölti ki. Hat órára érek haza ismét. Akkor pihenek, befejezem az iskolai feladataimat, gyakorolok. Előfordul, hogy csak este kilenckor végzek. Egy héten két trombitaórám van, egy szolfézs és szombatonként az Úttörővasutas Zenekarban próbálok. Kevés időm marad.

— Ki a trombitatanárod, és miért választottad ezt a hangszert?

— Tanárom Kovács Attila karmester, a Magyar Állami Hangversenyzenekar harsonaművésze. Három éve tanulok nála. Mielőtt tanítani kezdett volna, meggyőződött arról, hogy alkalmas vagyok-e a hangszer megszólaltatására.

Kovács Attila tanár is beszélgetésünkbe kapcsolódott, s elmondta:

— A hangszer tanulását tízéves kor előtt el sem lehet kezdeni. Előnyt jelent, ha egy gyerek, már korábban is tanult valamilyen hangszeren. Balázs is négy évig csellózott. Nem véletlenül, hiszen édesanyja csellóművész, az Állami Hangversenyzenekar tagja. Két testvére pedig hegedülni tanul. Tehát Balázs zenei előképzettsége, zenei érdeklődése, műveltsége családon belül adott volt. Céltudatosan készül a zenei pályára. Konzervatóriumba jelentkezik. A verseny győztesének lenni nagy erkölcsi elismerés, de Balázs tudja, hogy továbbra is kitartó, szorgalmas tanulással, gyakorlással érhet célt.

Winkler Balázs az iskolai tantárgyak közül a magyar irodalmat és a történelmet szereti a legjobban. Kedvenc írója: Erich Kästner. Sokat jár koncertre, de a klasszikusok mellett a modern zenét, sőt a könnyű műfajt is szereti. Ki tudja, lehet, hogy tíz-húsz esztendő múltán egy híres jazzegyüttes szólistája, vezetője lesz?

Bódi Katalin
Fotó: Kozák Albert

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1985 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését a budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

HAVONTA az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 290—750 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT:

— **Lőrinci gyára, 1183 Bp., Gyömrői út 85—91.**
— Kaposvári gyára, 7400 Kaposvár, Jutai u. 6.
— Miskolci gyára, 3527 Miskolc, József A. u. 21.
— Váci gyára, 2600 Vác, Vám u. 1.
— Újpesti cérnagyár, 1044 Bp., Váci út 91.
— Bácsalmási gyára, 6430 Bácsalmás, Rákóczi u. 11.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

FIATALOK FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző

lányokat fonó-szövő,

fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be az 1985/86-os tanévre.

Felvételi vizsga nincs!

Tanulóidő: 3 év.

Tanulmányi ösztöndíj: 350—750 Ft, tanulmányi eredménytől függően.

társadalmi ösztöndíj: 450—750 Ft, a

Kollégiumi elhelyezés és teljes ellátás havi 270 Ft-ért.

Szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség: 3500—6000 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon 7 órától 14 óráig.

Levélre tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT Magyar Pamutipar személyzeti és oktatási osztály Budapest IV., Lahner Gy. u. 30.

Telefon:
693-847 vagy 693-111/115-ös mellék.

GYERTEK AZ ÉPÍTŐIPARBA!

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1985/1986-os tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákra:

— kőműves;
— ács-állványozó;
— bádogos;
— épületasztalos;
— épületvillamossági szerelő;
— központifűtés- és csőhálózat-szerelő;
— vízvezeték- és készülékszerelő;
— gázvezeték- és készülékszerelő;
— szobafestő-mázoló-tapétázó;
— építőgép-szerelő;
— épületburkoló;
— géplakatos.

Jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik 1984/1985-ös tanévben fejezik be a nyolcadik osztályt, illetve azok, akik már elvégezték, de a 16. életévüket még nem töltötték be.

A tanulmányi idő 3 év, felvételi vizsga nincs.

Munkaruhát, kedvezményes étkezést biztosítunk.

A vidékieket tanulóotthonunkban helyezzük el, napi háromszori étkezés biztosításával.

Tanulmányi ösztöndíjat, valamint társadalmi ösztöndíjat fizetünk, a tanulmányi eredménytől függően.
A harmadik tanévben valamennyi szakmában teljesítménybéres foglalkoztatás.

Jelentkezni, érdeklődni lehet írásban vagy személyesen a személyzeti osztályon (Bp. IX., Hámán K. u. 3-5.) vagy a tanulóotthonban (Bp. VIII., Bláthy O. u. 6-8.)

HIRDETÉS

MIT ÜZEN A PAJTÁS?

MARIANN-nap után érdeklődik Papp Mariann Pusztaszabolcsról (Velencei u. 40. — 2490). Mivel a naptárakban nincs feltüntetve ez a név, szeretné végre tudni, hogy mikor tartsa a névnapját. Két közeli dátum közül is választhatsz, április 27-én és április 30-án ünneplik névnapjukat a Mariannok.

MOZIGÉPÉSZ akar lenni Polyák Tamás (Szeged, Szamos u. 8. — 6723). Mozigépész tanfolyamot évente indítanak a megyei moziüzemi vállalatok és a FŐMO, de erre csak 18 éven felülieket vesznek fel. Jó lenne, ha nyolcadik után egy villamossággal vagy híradástechnikával kapcsolatos szakmát tanulnál. Ismerete mindenképpen segítségedre lesz mozigépészként is.

TOLLASLABDA jeligével az iránt érdeklődik egy budapesti lány, hogy hol tudná elkezdeni ezt a sportágat. Hétfőn és csütörtökön 17 és 19 óra között felvilágosítást adnak neked — és más érdeklődőknek is — a Magyar Tollaslabda Szövetségben a 636-430/198 mellékű telefonszámon. Megmondják, hogy hol van lehetőség a tollaslabdázásra a lakóhelyedhez legközelebb. Ettől függetlenül csapatvezetőd vagy testnevelőd segítségével az iskolán belül szervezz egy tollaslabda szakkört. Az induláshoz a szövetségben szívesen nyújtanak szakmai segítséget.

LEVELEZNÉNK! VÁLASZOLJ!

HETEDIKESEK ÍRJANAK:

KOVÁCS ERIKA, Pusztaszer, Sárvári u. 36. — 6769; STULLER ERZSÉBET, Répáshuta, Kossuth u. 57. — 3559 (szereti a természetet, kártyanaptárt, szalvétát és bélyeget gyűjt); CSERVENCSIK ANIKÓ, Kunszentmiklós, Hunyadi u. 4/a. — 6090; ISTENES ILONA, Szécsény, Szántó Kovács J. u. 38. — 3170 (AC/DC és Quenn együttesekről készült képeket, plakátokat gyűjt); GULYÁS ÁGNES Kondoros, Marx K. u. 13. — 5553;

NYOLCADIKBA JÁRUNK:

NAGY KATALIN, Keszőhidegkút, Vasútállomás — 7062; SEBESTYÉN RITA, Dabronc, Kossuth u. 64. — 8345 (bélyeget gyűjt és szeret sportolni); SZAUTER ANIKÓ, Nemesnádudvar, Csávolyi u. 20. — 6345 (képeslapot, papírszalvétát, naptárt gyűjt); DÉCSEI ANIKÓ, Sárrétudvari, Bercsényi u. 39. — 4171; ANTAL ANNAMÁRIA, Kiss u. 11 — Gyergyószentmiklós, 4200 Hargita megye, ROMÁNIA (matricát, rágógumit, színészképeket gyűjt); TÁCSI KLÁRA, Szeged-Szőreg, Kisszőlő u. 17. — 6771; TÁBORI KRISZTINA, Kazincbarcika, Május 1. u. 15. — 3700.

MI LEGYEN AZ ISKOLATEJJEL?

A Zsibongóban (Pajtás, 1985/2.) olvastuk a kérdést, és tollat fogtunk, mert iskolánkban, a füzesabonyi I. számú Általános Iskolában nincs gondunk az iskolatejjel. Hogy hogyan oldottuk meg ezt a kérdést? Nálunk évek óta működik egy iskolaszövetkezeti kisbolt. Az írószereken kívül mindennap van iskolatej, kifli, kakaóstekercs, alma, túrórudi és sajt is. Reggel fél nyolcra áthozzuk mindezt a szemben lévő boltból, ekkor kezdjük az árusítást. A húszperces uzsonnaszünetben a tanteremben, vagy a bolt előtti asztalok mellett fogyasztják el a gyerekek a tízórait. A kisbolt vezetőségét egy tanárnő látja el, aki segít a kiszolgálásban és a rend biztosításában. A kiszolgálók kéthetente kettesével váltják egymást. A forgalom után járó jutalékot úttörőcsapatunk a nyári táborozásra és jutalmazásra használja fel.

Tisztelettel: a füzesabonyi iskolaszövetkezeti boltosok

ŐRSÖK GONDJA

„Az őrsi foglalkozásokon csak játszani akarnak az őrsi tagok, meg ugrálnak a padon és ordibálnak. Mit tegyek?" — kérdi elkeseredésében Faddi Anikó Bodajkról.

Válaszunk: sok őrs küzd hasonló gondokkal, de vannak akik ügyesen szervezik meg az összejöveteleket. Számoljatok be egy-egy jól sikerült őrsi foglalkozásról! Szívesen közreadjuk azokat, hogy segítségére legyünk a kezdő őrsvezetőknek.

KÁRPITOS LESZEK

Mindig szerettem a bútorokat, a szép kárpitokat, ezért nyolcadik után Encsre jöttem kárpitostanulónak a szakmunkásképzőbe. Fotelokat, ágyakat és más ülő- és fekvőbútorokat vonunk be szövettel vagy bőrrel. Egyik héten dolgozunk a Bútoripari Vállalat helyi gyáregységében, a másik héten pedig tanulunk az iskolában. Ehhez a szakmához mindenkinek meg kell tanulni gépen varrni és szabni is. A következő eszközökkel dolgozunk: kárpitoskalapács, hevederfeszítő, harapófogó, szabászolló. Sokféle tűvel varrunk: sarokvarrótűvel, kisgörbetűvel, nagy dupla spiccel, kis dupla spiccel. Az első és második osztályban külön tanműhelyben tanuljuk a szakma fortélyait, harmadikban már kikerülünk a gyárba, a munkások közé, akiktől szintén sok mindent tanulhatunk, sok apró fogást elleshetünk majd.

Ambrus Tünde, Encs

ILYENEK VAGYUNK?

Időnként mi „csipkedünk" benneteket, de köztetek is vannak éles szemű kritikusok, akik megírják, ha nekik nem tetsző dolgot észlelnek környezetükben.

BUSZON

Azon a napon is tömve volt a busz. Aki tehette, leült, akinek nem jutott hely, kapaszkodott. Az egyik megállóban felszállt egy begipszelt lábú fiú. Én az ajtóban szorongtam, segítettük a felszállásnál, s igyekeztünk az ülőhelyek felé terelni őt, arra gondolván, hogy majd csak lesz valaki, aki feláll és átadja a helyét. Nem volt. Akik ültek, azoknak kényelmesebb volt kifelé nézegetni az ablakon, mint észrevenni a törött lábú fiút. Így ő is kínlódva kapaszkodott, dőlt-borult, ha fordult a busz... Igaz, főleg idősebbek foglalták el az ülőhelyeket, akik elvárják, hogy átadjuk a helyünket nekik. De ez esetben éppen ők mutathattak volna példát — emberségből.

Mátray Gabriella, Székesfehérvár

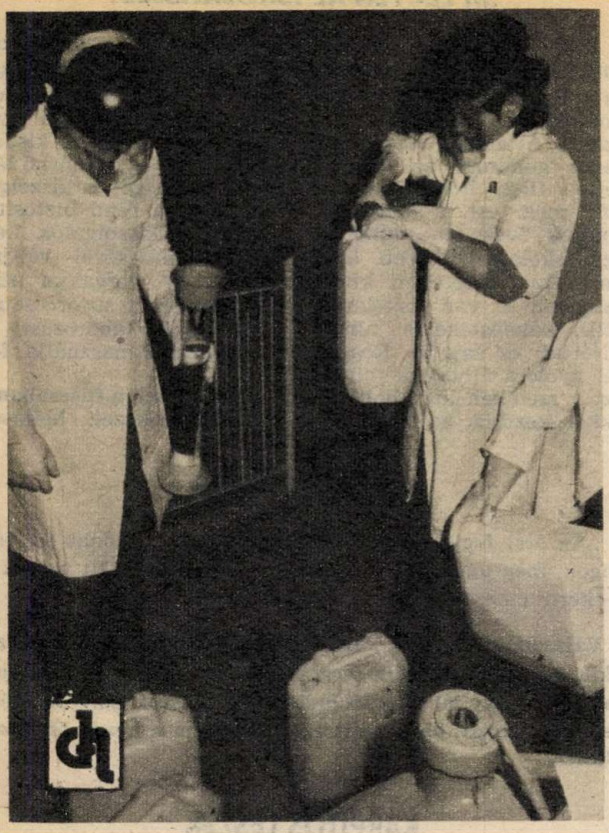

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról.

Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak!

A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük. Harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY

Budapest IV., Tó u. 1—5.
Telefon: 690-900/531-es mellék; és

CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A Budapesti Közlekedési Vállalat korszerű tanműhelyeiben magas szinten foglalkozik a szakmunkástanulók gyakorlati képzésével.
A BKV-nál 17 szakma várja a fiatalokat.

A KÖZÚTI VILLAMOSJÁRMŰ-SZERELŐ ÉS A VASÚTI JÁRMŰSZERELŐ SZAKMÁRA VIDÉKI FIATALOK IS KÉRHETIK FELVÉTELÜKET.

Juttatások, kedvezmények:

- vállalati ösztöndíj (havonta 300–1000 Ft);
- kollégiumi díjtérítés (havonta 150 Ft);
- üdülési lehetőség;
- sportolás a BKV Előre SC szakosztályaiban.

Érdemes a BKV-nál tanulni! Jelentkezni nemcsak személyesen, levélben is lehet.

FELVÉTELI KÉRELEM

Név: .....

Szül. hely, idő: .....

Lakcím, ir.szám: .....

Anyja neve: .....

Választott szakma: .....

Másodsorban választott szakma: .....

Kitöltés időpontja: .....

.....
szülő aláírása

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS BKV

Cím: BKV Oktatási Központ
1045 Budapest IV.,
Széchenyi tér 5.
Telefon: 690-228.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

Vár benneteket az EGIS

Gyógyszergyár közössége — gyertek hozzánk szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:
vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek); elekroműszerész, szobafestő, mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornamű-kezelő. A képzési idő 3 év; kollégiumot biztosítunk.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év; kollégiumot biztosítunk.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 400 Ft társadalmi ösztöndíj, + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően, jutalomlehetőség, szociális juttatások, (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülési és kulturális lehetőségek. Társadalmi szerződést kötünk.
A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGIS Gyógyszergyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest, X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Bp. Pf: 100 Telefon: 836—702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. A jelentkezéseket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek — vár az EGIS

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

PATEX

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ ÉS -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

Hétszer mérj, egyszer vágj!

A constantai Tengerészeti Múzeumban Cristian Craciunoiu, a romániai „Stiinta si technica" című ifjúsági természettudományos-műszaki magazin fiatal szerkesztője szakértelemmel magyaráz a régmúlt idők hajózásáról.

— Honnan tudod te mindezt?

— Hogy honnan? Hiszen ezt a hajómakettet én rekonstruáltam, én építettem — mutat a vitrinben lévő török hajóra.

A NAUTILUSSAL KEZDŐDÖTT

— Hatéves koromban, amikor elolvastam Verne Grant kapitány gyermekei című regényét, minden kezembe akadó fadarabból a Nautilust akartam megmintázni — emlékezik vissza román barátom. — Tízévesen bekerültem az Úttörő Palota modellező szakkörének kezdő csoportjába és egy kis vitorlással megnyertem valamilyen versenyt. Aztán áttettek a haladó csoportba, s rögtön kiderült, hogy iszonyúan sok tanulnivalóm van még. Egy-két elrontott makett árán megtanultam például a modellezők alaptörvényét: „hétszer mérj, egyszer vágj!" Az iskolán kívül minden szabad percemet a modellezés töltötte ki, egyre komolyabb hajók építésére vágytam. 17 évesen bronzérmet nyertem a világbajnokságon, ekkor már román felnőtt bajnok voltam és sportmester.

Kicsit később a hajótörténelem kezdett izgatni. Az, hogy milyenek lehettek valójában a régi hajók. Igaz, egy-egy korabeli rajz, leírás véletlenszerűen eddig is a kezembe került, de csak 1978-tól kezdtem el módszeresen kutatni ebben a témában. Egy-egy történelmi hajótípus megalkotása, rekonstruálása valóságos összerakó játék. Különböző forrásokból, könyvekből, krónikákból, festményekből lehet egy-egy korhű részletet kifürkészni, s ezekből az aprócska darabokból kell megalkotni az élethű makettet.

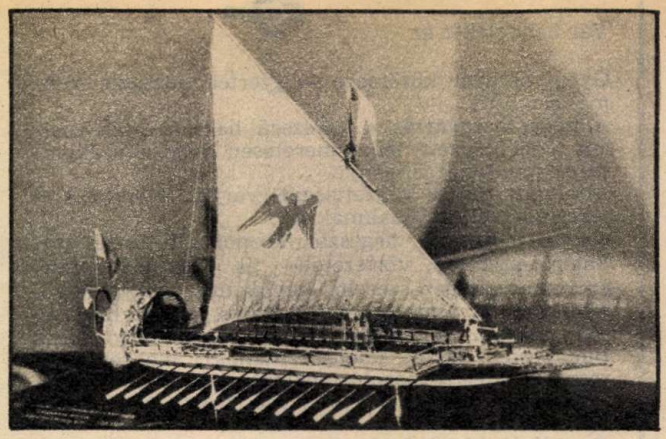

Török korabeli vitorláshajó makettje. Ennek a rekonstruálását mesélte el részletesen Cristian

III. NAPÓLEON IS MODELLEZETT

— A történelmi adatokkal azonban óvatosan kell bánni. Ha ugyanis csak a történészek próbálják meg rekonstruálni a hajót, nem biztos, hogy attól valós másolat sikeredik. Műszaki ismeretek híján ugyanis nem derül ki némely szerkezetről, hogy igazán működőképes lehetett-e vagy sem. Érdemes maketten kipróbálni, helyes-e az elgondolás. Ennek jelentőségére már régen rájöttek. A XVII. században Angliában élt egy tudós hajóépítő mester, Phines Pett, ő például a tervezett nagy hajóinak tulajdonságait és viselkedését méretarányos maketteken próbálta ki. Az egyik leghíresebb történelmi modellező különben III. Napóleon volt. Épített például egy teljesen valósághű római kori, 3 sorevezős hajót.

Ez a makett — térünk vissza történelmi kalandozásunkból a múzeumi vitrinhez —, az 1700-as évek egyik hajótípusát eleveníti meg. A törökök ilyent használtak Bécs város ostromakor. Régészeti leleteket nem nagyon ismerünk e kor hajózásából, így elsősorban leírásokra és képekre kellett támaszkodnom a makett megépítésekor. Az egyik román kolostor könyvtárából előkerült kódexben szerencsére találtam egy teljes leírást a korabeli török hajókról, még a rajtuk szolgáló legénység egyenruháját is részletesen

Bizánci vitorláshajó makettje. A VII. században használtak ilyen típusú hajókat

Cristian hajóroncsok régészeti feltárásában is gyakran részt vesz.

ismertette. Lauberer, bécsi hajóskapitány pedig pontos műszaki adatokat is közölt egyik hivatalos okmányában. Egy szerb krónikából rajzok is előkerültek, és a korezui kolostor freskóján is látható egy korabeli török hajó képe.

KORHŰ MAKETTEK

— Így tulajdonképpen nem is volt túl nehéz dolgom, legfeljebb annyiban, hogy az építéshez is korhű anyagokat kellett használnom. Gondosan kell kiválogatni ugyanis a fa alapanyagot, a vitorlázat szövetét vagy a használati tárgyak apró utánzatait. Soksok apróságon múlik, hogy valódinak tűnjék a makett. Még a színek is fontosak. Kékre például biztosan nem festették eleink a hajókat, mert abban az időben kék festéket csak féldrágakövekből tudtak készíteni, míg a zöldet vagy barnát egyszerű növényi anyagokból is. Néha azt is ki kell kísérleteznem, hogy hogyan pácolták, alakították, munkálták meg alkotásukat az eredeti hajó építői.

Az érdekes magyarázat közben gyorsan telik az idő, lassanként zárni készülnek a Tengerészeti Múzeumban, oltogatják a lámpákat. Egyetlen kérdésre marad már csak időm:

— Cristian, te, aki minden szabad percedet a hajóknak szenteled, soha nem akartál tengerész lenni?

— Nem. Úgy kötelező munka lenne az, amit most szabad szórakozásból csinálok.

Montskó Éva

ÁTKORCSOLYÁZTAM A BALATONT

Már süldő egyetemista koromban lelejártam a nagy tóra korcsolyázgatni. Két-három éven át szerencsém volt, a földvári öbölben mindig akadt sima jégfelület. Ugyanis, ha a víz egy éjjelen át mozdulatlanul állhatott, hártyává szilárdult a víztükör, majd — ahogy mondják — hízni kezdett! Mihelyt elérte a tízcentis vastagságot, rá lehetett merészkedni, nemcsak korcsolyával, hanem fakutyával is.

Egy ilyen szerencsés télen nekiveselkedtem és átkorcsolyáztam Szántódra. Ott a legkeskenyebb a tihanyi szoros, mindössze másfél kilométer... Percek alatt átsiklottam az Ó-tihanyi mólóig. Vajon hány kilométer lehet innen Balatonfüred? — mérlegeltem az ezüstös téli délutáni párán át. Tudtam, hogy körülbelül 7-8 kilométer odáig, de eszembe jutott a balatoni vitorlásmondás: „Nem az elmenéshez kell az ész, hanem a visszajövetelhez!" Hallottam valakiről, aki megfagyott a jégen, mert irányt vétve a sötétben, körbe korcsolyázott... amíg bírta az ereje. Aztán leült pihenni és fel sem állt többé.

Mégis elhatároztam, hogy megkísérlem a lehetetlent: végigkorcsolyázni a tavat — hosszában: Aligától Keszthelyig! A táv mintegy 73-75 kilométer. Nagy hajtóerő a hiúság: előttem még nem csinálta senki sem.

A gyorskorcsolyázás révén tudtam, hogy mennyi óránkénti sebességgel számolhatok. Ha virradatkor már nekiindulok, kora délelőtt be kell futnom Tihanyba. Azt előre elhatároztam, hogy az északi part hegyeinek szélárnyékában igyekszem startolni, Almádi felé —, mert ha kapok egy könnyed bakonyi hátszelet, az még gyorsítja futásomat. Rétegesen öltöztem fel. Étel-italnak jó egy alma délelőtt, egy pedig délutánra.

Szerencsém volt, 1932-ben jól befagyott a Balaton. Kemény hideg volt az induláskor, egy felhő sem volt az égen. A napsugár itt-ott tócsákat olvasztott, kivált a szoros környékén. Mihelyt túljutottam rajta, lazítottam öt percig, vizsgálgattam a nap állását, latolgattam esélyeimet, mert most következett a hosszabb útszakasz, a tó nyugati medencéje.

Mi lesz, ha felmelegszik a levegő és hatására megindul a rianás? Tudtam, hogy apró pattogások, zengések szokták megelőzni, majd ágyúdörrenéshez hasonló roppanással vagy eltávolodnak, vagy egymásra torlódnak a kilométernyi jégtömbök... Semmi aggasztó jel nem utalt a veszélyre, ezért az északi part hegyeinek védelme alá húzódva száguldottam tovább.

Déli szél támadt, félig oldalról, félig szembe fújt. Langyossága megijesztett, havat is hozott, ami a látásomat erősen zavarta. Elértem Révfülöpig, de már Badacsonyig igencsak kinlódtam. Egyszerre hatalmas dörrenést hallottam, éppen Keszthely irányából! Szigligettől szinte harcoltam minden kilométerért: a jég felszínén hófuvások cikáztak előttem, mögöttem.

Végre felbukkant az alkony távlatában a híres keszthelyi halászcsárda három ívelt árkádja. Fény az ablakokban; már vártak rám, ahogy megbeszéltük! Székelyhidy Ferenc, apai jóbarátom és családja. A híres operaénekes színházi látcsővel fürkészte, hogy mikor futok be. Én meg a nagy örömtől elfeledkeztem az óvatosságról és nem vettem észre, hogy alig egy kilométerre a parttól, hajladozni kezdett alattam a jégtábla. Egyenesen belerohantam a rianásba. Szerencsére két könyökömmel fenntartottam magam a jég szélén és torkomszakadtából kiabálni kezdtem: „Segítség! Segítség!" — eközben ruhám egyre jobban elnehezedett, testem kezdett megdermedni, lehűlni...

Húsz percig tarthatott az élethalálharc. Ekkor már rohantak felém létrával, melyet a jégre fektetve, felém csúsztattak, én meg utolsó erőmmel megragadtam az első létrafokot. Megmenekültem.

Ráfektettek, mint egy hordágyra. Aztán irány a Halászcsárda vendégszobája. Pucérra vetkőztettek, belém öntöttek negyed liter rumot, és tetőtől talpig a testemet bedörzsölték szesszel. Elaludtam. Tizennégy óra hosszat fel sem ébredtem... Még náthát sem kaptam.

Bedő István

Jó Pajtás

40 ÉV FÉNYÉBEN NEGYVEN REJTVÉNY

Hazánk és a környező szocialista országok felszabadulásának, valamint a Győzelem napja 40. évfordulója tiszteletére nyolc hétig tartó rejtvénypályázatot indítottunk a testvéri úttörőlapok szerkesztőségeinek összefogásával.

A pályázat szabályai a következők:

1. Minden számban egy-egy ország életéről, történelméből, a 40 év alatt megtett útról találsz rejtvény-összeállítást.

2. Ha csak két vagy három rejtvényt tudsz megfejteni és azok jók, akkor már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Minden héten 5 darab, az illető országra jellemző jutalomtárgyat sorsolunk ki.

3. Aki minden héten legalább 5 jó megfejtést küld be, tehát összesen 40 (vagy ennél több) megfejtése lesz, annak a neve a pályázat végén bekerül a fődíjat eldöntő szerencsekerékbe. **FŐDÍJ: UTAZÁS A SZOVJETUNIÓBA A MOSZKVAI VILÁGIFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ALKALMÁBÓL.** Valamint több értékes jutalom is kisorsolásra kerül.

4. Kérünk, hogy minden héten a megfejtést beküldő levelezőlapon, vagy levélben feltűnő nagy számmal jelezd, hogy hány rejtvényt fejtettél meg.

Most Jugoszlávia életéből állítottuk össze rejtvényeinket, mert 1945. november 29-én kiáltották ki a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságot. Az országban ekkor kezdődött el a szocialista társadalmi rend építése. Összeállításunkhoz a Vajdaságban megjelenő Jó Pajtás nevű magyar nyelvű pionírlap szerkesztősége nyújtott segítséget.

*

Beküldési határidő: március 11. A levelezőlapra vagy levelezőborítékra írd rá: „40 ÉV FÉNYÉBEN".

HŐSI VÁROS. Van egy város Jugoszláviában, amelyet már 1941. szeptember 24-én felszabadítottak a partizánok. Itt alakult meg az első népfelszabadító bizottság. A Népi Felszabadító Háború történetében Uzsicei Köztársaság elnevezéssel szerepel ez az időszak. A központja az a város volt, amelyet térképrészletünkön kérdőjellel jelöltünk meg. Mi a város neve?

HASZNOS. A bélyegen olyan növényt látsz, amely megtalálható Jugoszlávia tájain is. Kérdésünk: mi a magyar neve?

TIZENHÉT betűből áll annak a jugoszláv iparágnak a neve, amely nagy múltra tekint vissza, de az elmúlt négy évtizedben lendült fel igazán. A csillagos betűtől indulj el és a sakk lóugrása szerint érj el a ponttal jelzett betűig.

FONTOSAK. A jugoszláv mezőgazdaság termeli ezt a két nyersanyagot. Mindkettőre nagy szüksége van az ország egyik iparágának.

A 4. SZÁM MEGFEJTÉSEI. — KÉT KÖLTŐ: az Ady-érem hátlapja. — HA JÓL ISMERED JANUÁRT: 1. Időszámításunk előtt 45-től. 2. Janus római istenről. 3. Télen. 4. Egy órával. 5. +15 fok, —35 fok. — AZ ORSZÁGHÁZ ELŐTT: A bal kezeföldi Margit-hidat már felrobbantották 1944 végén, a Lánchidat valóban csak legutoljára. — TENGEREK VÁNDORA: Lenin Atomjégtörő. — GRIMM TESTVÉREK: Jakob, Wilhelm. — SZÓJÁTÉKOK: 1. jár, ár, rá, áru, un, urna, ráun, ára, járna, rája, járja. 2. Ráján árujára. 3. Ráun a január. — A KÖLTEMÉNY: haván, szálna, a hó. — EGY FILM HŐSE: VUK.

NYERTESEK: A 3. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Majer Melinda. Bp. XIV.; Papp Sándor, Bp. XVII.; Üveges Gyula, Jánkmajtis; Hörcsög Mónika, Izsák; Hegedűs László, Szombathely; Pásztner Hajnalka, Kőszeg; Szűcs Erzsébe, Nemesdéd; Bihari Erika, Nyíregyháza; Nagy Barna, Sáp; Szarvas Erika és Judit, Debrecen; Csáhy Ildikó, Bánhalma; Faragó Klára, Kecskemét; Fekszi Tamás, Pátyod; Szomszéd Györgyi, Lajosmizse; Varga János, Biri; Vasa Zoltán, Kisvárda; Horváth Imre, Felsőszentiván; Horváth Julianna, Berhida; Rácz Emese, Kiskunhalas.

AZ ÁLLAM NEVE

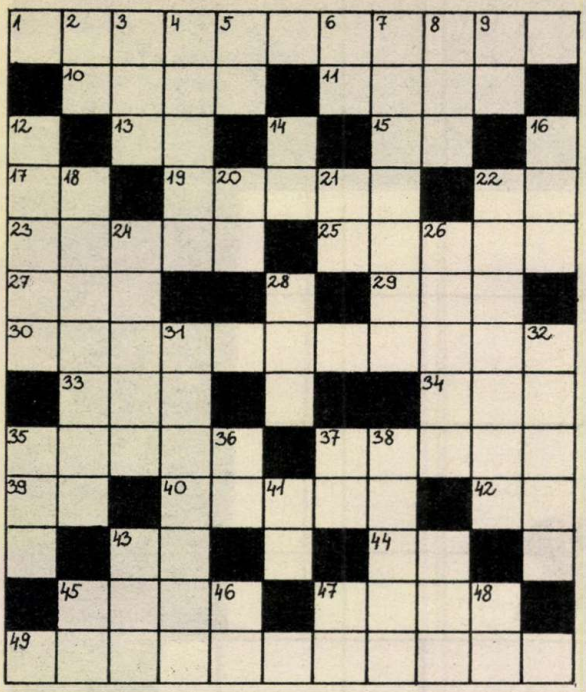

1963-ban a Szövetségi Gyűlés új alkotmányt fogadott el, amelynek értelmében Jugoszlávia: . . . A montat folytatása három szó, amelyek a vízszintes 1., 30. és 49. sorokban találhatók meg. Megfejtésül ezt küldd be.

VÍZSZINTES: 1. A mondat folytatásának első szava (zárt betűk: S, T, S). 10. Kenyeret vág. 11. Időmérő „orvos". 13. Igekötő. 15. Tóth Zoltán. 17. Latinul: és. 19. Hun király volt. 22. Kiütéses győzelem. 23. Birtokos személynévmás. 25. Ködszerű, sűrű eső, amely azonnal megfagy. 27. Kevert les. 29. Mindennek ez a kezdete! 30. A mondat folytatásának második szava (zárt betűk: I, L). 33 Névutó. 34. Végtag. 35. A kútágast egyes helyeken így nevezik. 37. Az ő testrészéről van szó. 39. A tűz igéje. 40. Kovász nélkül készült vékony tészta. 42. Tádé egynemű betűi. 43. Némán emel! 44. Kettős megállóhely. 45. Budapesti Egyetemi Atlétikai Club. 47. Drágakő. 49. A mondat folytatásának harmadik szava (zárt betűk: K, R, G).

FÜGGŐLEGES: 2. Utolsó betűnk. 3. Híres színészünk. Nemrég halt meg. 4. Már majdnem Velencén vagyunk! 5. Kiejtett mássalhangzó. 6. Ételízesítő. 7. A képesség jelzője. 8. Főzünk, fűtünk vele. 9. Mássalhangzó az ábécé második feléből. 12. Romániai folyó (zárt beű: T). 14. Sem én, sem ő. 16. Hím bika. 18. Szolnok megyei község. 20. Két mássalhangzó a Tenkesből. 21. Háziállat. 22. Nem látható szemüveg. 24. Égő gyufát elfúj. 26. Az operettben Mágnás. 28. Borsod-Abaúj-Zemplén (megye). 31. Így nevezik egy hír valótlanságának a közleményét. 32. A tizenhárom vértanú. 35. Vágószerszám. 36. Arzén vegyjele. 37. Kettős mássalhangzó. 38. Kis folyó az USA-ban (YAMPA). 41. Állóvíz. 43. Sportdressz. 45. Nem szűk. 46. C. Á. 47. A függőleges 6. visszafelé. 48. Szolmizációs hang.

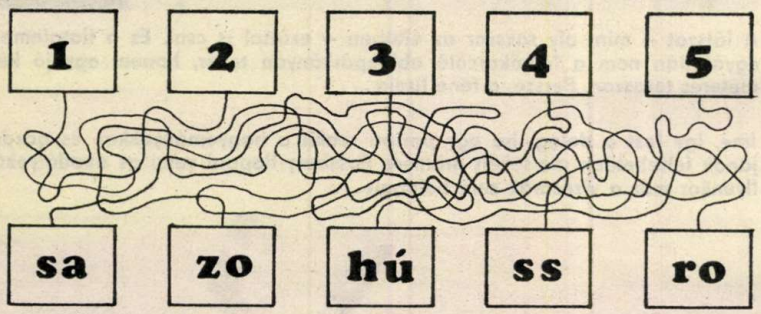

A **GÉPIPAR** negyven évvel ezelőtt a legfejletlenebb iparágak közé tartozott Jugoszláviában. Azóta óriásit fejlődött. Mennyivel nagyobb ma? Megtudod, ha a betűpárokat a kacskaringós vonalak segítségével helyes sorrendbe rakod.

SÍPARADICSOM. Sarajevo közelében létesült a képen látható síparadicsom, amelyet a világ minden tájáról felkeresnek a turisták. Kérdésünk: melyik hegységben található ez a létesítmény. Az alábbi mondatok szavaiba rejtettük el a hegység nevének egy-egy betűjét.

JÁRJA A HAVAS ORMOKAT. REMÉNYKEDVE IGYEKSZIK, NEM ANDALOG.

OTT, A SZÁVÁN TÚL. Egy útijegyzetből: „Itt állok a régi vár előtt, a Kalemegdán kilátónál. Előttem a Száva folyó. Mögötte gyönyörű, új házakat látok. Van köztük 26 emeletes felhőkarcoló is. Új város épül ott." Kérdésünk: mi a neve annak az új városnak, amelyet az útijegyzet írója lát?

AUTÓS KÉRDÉSEK. Mi a neve a képen látható kocsinak? Melyik városban készül? Magyarul mit jelent a neve? Mi a neve a Szeged közelében levő autós-átkelőhelynek?

SPORT SHOW

A kép akár leleményességed és megfigyelőképességed próbaköve is lehetne. Vajon mi az ördögöt csinál ebben a feje tetejére állított térben ez a sorsüldözött sportoló? Mielőtt végképp elszédülnél, eláruljuk: ez egy korlátgyakorlat – alulnézetben

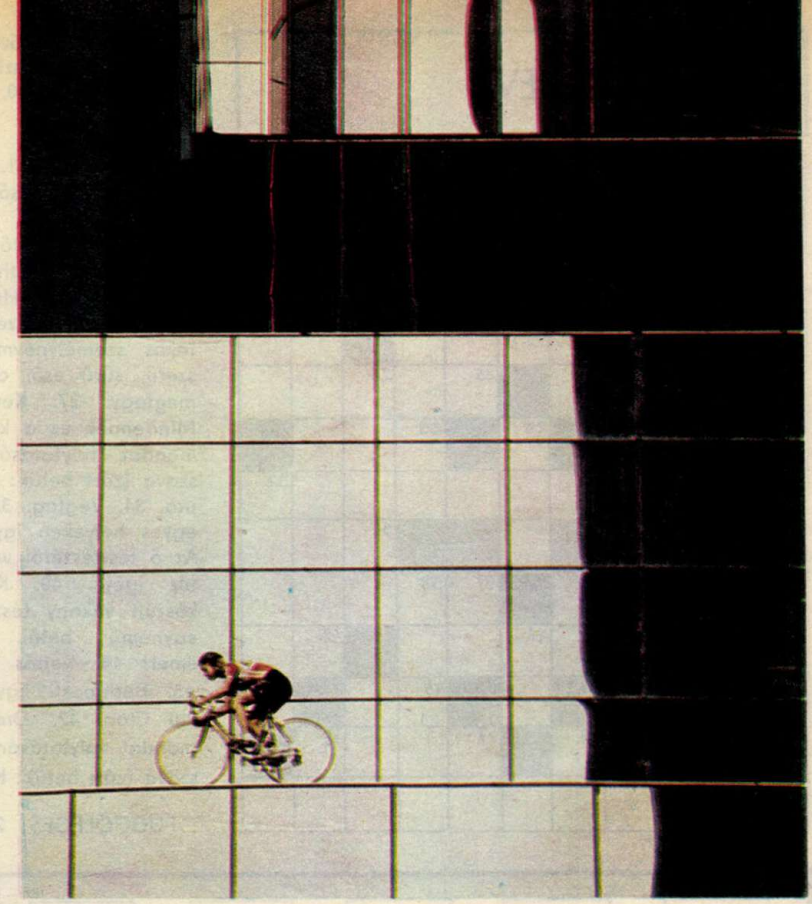

A látszat – mint oly sokszor az életben – ezúttal is csal. Ez a fiatalember egyáltalán nem a felhőkarcoló ablakpárkányán teker, hanem egy jó kétméteres teraszon. Persze, a fene tudja . . .

Ime, így fest a dolog, ha egy paripa szakít a hagyományokkal, és gazdájának feltehetően mérsékelt örömére Fossbury-floppal veszi az akadályokat. Ilyenkor már a vizesárok sem boldogít . . .

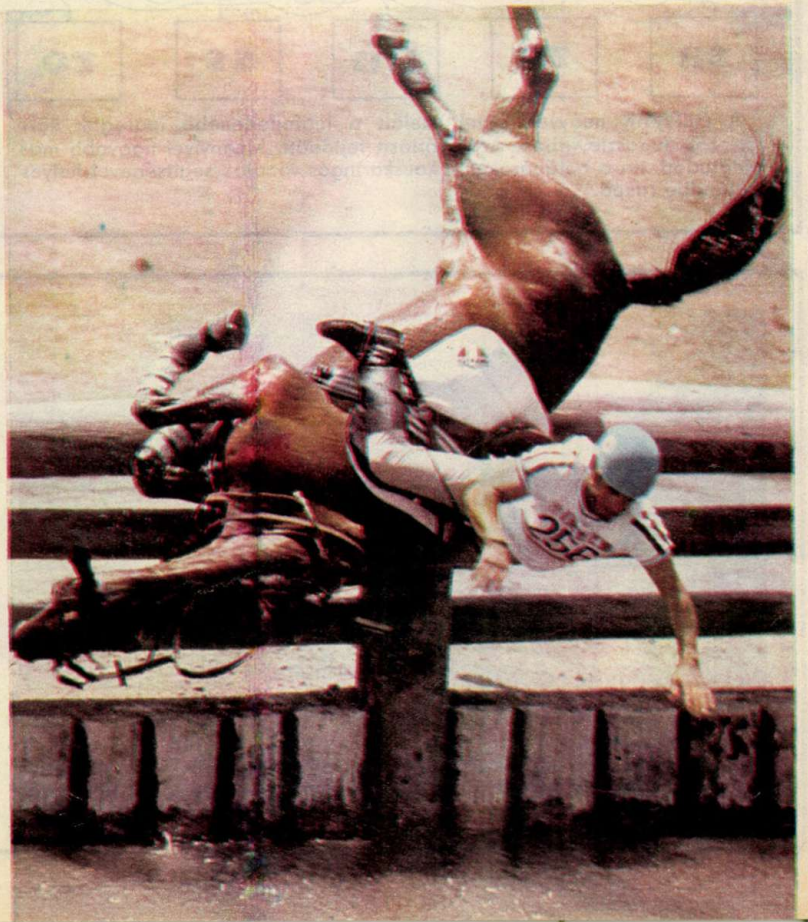

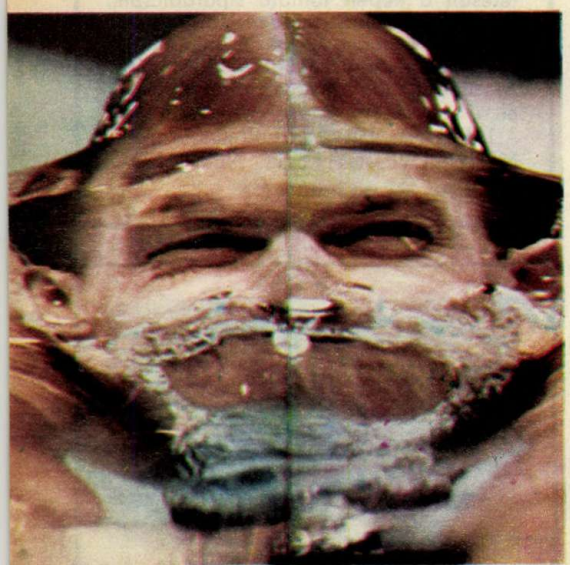

Emberszabású teknős vagy teknősszabású ember? Ilyen képeket lát az ember álmában, ha nehéz ételeket fogyasztott vacsorára. A sajátos nézőpontból készült fotón mintha az utolsó szalmaszálat keresné a fickó, de az úszás – mindennek ellenére – nagyon szép sportág

ORDASOK KÖZÖTT 8.

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

44.

AZ ERŐSEBB JOGÁN, MONSIEUR RENARD! AZT IS ELÁRULHATOM, HOL VAN. SAINT-RHÉMY VÁROSKA KÖZELÉBEN. A FÖLD ALATT. AZ ÚJ RENDSZERŰ CÉLZÓBERENDEZÉST GYÁRTÓ TITKOS ÜZEMBEN. MOST VELEM JÖN. MINDENT MEGMUTATOK ÖNNEK.

45.

A MODERN GÉPEK MELLETT EZER ÉS EZER RAB. EURÓPA KÜLÖNBÖZŐ ORSZÁGAIBÓL DEPORTÁLT SZAKMUNKÁSOK, A NÁCI FASIZMUS HALÁLRAÍTÉLTJEI.

46.

ÉS VÉGEZETÜL, ÍME, ELEKTROMOS KREMATÓRIUMUNK. AKI EGYSZER HOZZÁNK KERÜLT, CSAK A KÉMÉNYEN ÁT TÁVOZHAT, MINT GOMOLYGÓ, FEKETE FÜST. ÉRTHETŐ, UGYE? GYÁRTÁSI TITKAINKAT MEG KELL ŐRIZNÜNK.

47.

ÖNNEL, PERSZE, KÍMÉLETESEBBEN FOGUNK BÁNNI. HA RENDELKEZÉSÜNKRE BOCSÁTJA KIVÁLÓ SZAKÉRTELMÉT, A GYŐZELEM UTÁN ISMÉT MEGLÁTHATJA A NAPFÉNYT. VEGYE FONTOLÓRA A DOLGOT, MÉRNÖK ÚR!

48.

A PARANCSNOK HÉT NAP GONDOLKODÁSI IDŐT ADOTT. HOLNAP TELIK LE A HÉT. MIT HATÁROZTÁL, ANDRÉ?

NEM DOLGOZOM NEKIK! INKÁBB ÖLJENEK MEG!

ŐRÜLTSÉG! ILLEGÁLIS SZERVEZETÜNK NEVÉBEN MEGPARANCSOLOM: TÉGY ÚGY, MINTHA KAPVA KAPNÁL AZ AJÁNLATON. HOGY MIÉRT? AZT IS IDŐBEN MEGTUDOD!

49.

FOLYTATJUK

BUSÓJÁRÁS

ISKOLA
-Miért ide állítjátok a busóágyút?

RÉMÜLET

-Ezzel a hatalmas álarccal rengeteg tortát tud elfogyasztani...

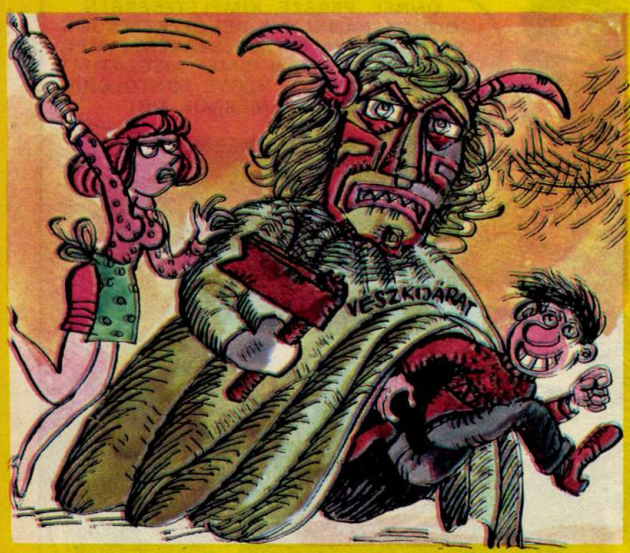
VESZKÓJÁRAT

SZERENÁD
MOZART KIS ÉJI ZENE
MOZART KIS ÉJI ZENE
MOZART KIS ÉJI ZENE

ÁLTALÁNOS ISKOLA
BEJÁRATI DEKORÁCIÓ

Kossuth Lajos Gyermekkönyvtár

85/10
XL. ÉVF. • 1985. MÁRCIUS 7. • ÁRA: 4,50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: WAGNER MARGIT

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

HOGYAN SZÜLETETT A NEMZETI DAL, A HIMNUSZ ÉS A SZÓZAT? RUFFY PÉTER ÍRÁSA.

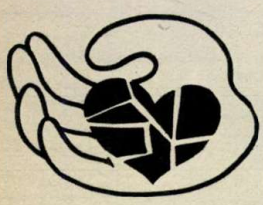

LEVÉL DEZSŐNEK. FÉLTÉS ÉS FÉLTÉKENYSÉG. ÜZENET HELYETT: ORVOSI TANÁCS. VÁLASZOK – BIZALOMMAL.

RENDHAGYÓ TÖRTÉNELEMÓRA A HADTÖRTÉNETI MÚZEUMBAN. CSILLEBÉRCI GYEREKEK KÜLÖNLEGES „KIRÁNDULÁSA".

margó

Tüskék és virágok

A nőnap közeledtével évről évre valami furcsa szégyenkezés kerít hatalmába. Nem hagy nyugodni egy kínos emlék, pedig az eset nagyon régen történt már. A szomszédunkban lakó, számomra különösen kedves lányt akartam felköszönteni egy csokor virággal.

— Micsoda?! — csodálkozott. — Ez a gyönyörű virág az enyém? Ja, persze, a nőnap. Hát... nagyon köszönöm. Igazán. Jaj, ne mondd már, hát hogyne örülnék. Csak tudod, eszembe jutott valami. Emlékszel? Hideg téli reggel volt. Hóval kevert esővizet csapkodott a szél. Persze, az is lehet, hogy csak nekem tűnt ilyen keservesnek az egész, mert egy kissé pocsékul éreztem magam. Fájt a torkom, meg azt hiszem, volt egy kis lázam is... De most már határozottan emlékszem, hogy csak nekem tűnt annyira nyavalyásnak az időjárás, mert te, meg a haverjaid harsogva hancúroztak a dombtetőn. Megörültem nektek. A láz borzongató hullámai mintha alábbhagytak volna, és a torkomban levő tüskék is tompultak valamit. Kiabálni nem tudtam, csak a domb aljáról integettem, hogy gyertek segíteni, mert azért eléggé bizonytalanul dagasztottam a latyakot, és a szemetek láttára elvágódni... na nem.

Amikor észrevettétek, hogy kapálózok ott lent, egyszerre rohanni kezdtetek felém, és én már nevetni is tudtam. Arra gondoltam, hogy milyen jó lesz majd megkapaszkodni a segítő kezetekben. Valaki talán még a táskámat is kiveszi a kezemből...

Akkor kaptam a képembe az első hógolyót. Fájdalmas volt. Nemcsak azért, mert az összegyúrt, vizes hó keményet üt, hanem azért, mert ez az egész valahogy nem illett a jelenetbe. Persze, tudom. Én voltam érzékenyebb aznap reggel, de valahogy mégis mást vártam. Talán azt, hogy legalább megkérdezitek, mi van, miért integetek, miért nem jövök fel. Egy szót, egy kezet, amely segít. Csak a hógolyót nem vártam. A kezembe temettem az arcom és bőgni kezdtem. Akkor talált el a második hógolyó, majd a harmadik... Talán azt hittétek, hogy csak teszem magam vagy éppen a nevetéstől rázkódik a vállam, hiszen máskor is hógolyóztunk már. Nem tudom. Csak azt tudom, hogy rettenetes volt. Hogy se neked, se a haverjaidnak eszébe sem jut, hogy én most esetleg nem szórakozom olyan jól, mint ti.

... És újra hideg lett, és újra éreztem a láz borzongató hullámait, és a torkomban újra kinőttek a tüskék. Már teljesen átáztam, amikor végre észrevettek, hogy sírok. És akkor kaptam a legnagyobb ütést. Nem, ez már nem hógolyó volt, az nem fájt volna annyira. De megszólaltál. Közömbösen, sőt kicsit sértődötten, hogy elrontottam a mulatságotokat.

— Srácok ez bőg. Na persze, mi mást is lehet ezektől várni.

És ott hagytatok. Hát ezért nem örülök most úgy, ahogy elképzelted. Mert nem értem az egészet. Most nyoma sincs a szemedben a gúnynak, sőt látom, hogy egészen őszintén sorolod a jókívánságaidat. Talán azért, mert most nem látja senki? Valóban olyan nagy szégyen egyenrangú havernak tekinteni bennünket...?

Hát ezért szégyenkezem évről évre. Mert egy virágcsokorral szeretnénk mindent jóvá tenni.

— R — R

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0112 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Ezt a kis képcsokrot nőnapi jókívánságaink mellé nyújtjuk át nektek. Ne lepődjetek meg, hogy ti vagytok a képeken, de nálatok szebbet, kedvesebbet, vidámabbat — legalábbis fiúszemmel — nehezen lehetne találni ezen a világon. Szívből kívánjuk és reméljük, hogy szépségetek, kedvességetek, vidámságotok életetek végéig elkísér majd. Titokban eláruljuk, hogy nem minden önzés nélkül tesszük ezt, mert ezzel a mi életünk is boldogabbá válik. Persze, azt is tudjuk, hogy jókívánságaink teljesülése rajtunk is múlik.

Jókívánságaink tehát — ígéretek is egyben.

SZIA, LÁNYOK!

Csak fiúknak!

Tudjuk ugyan, hogy nevetséges a feltételezés, de ha valaki mégis elfelejtette volna: holnap, március 8-án Nemzetközi nőnap!

MÉG CSAK SÚGNI MERE

Te vagy az? Gyere csak be, nem zavarsz. Nincsenek itthon.

De siess már, ne toporogj annyit a lábtörlőn! A szomszéd néni szörnyen régimódi, és ha meghallja, hogy én letegezlek, akkor holnap reggeltől estig litániázik majd az illemről, meg az idősebbek tiszteletéről. El sem tudja képzelni, hogy egy magamfajta lány, meg egy felnőtt asszony is beszélgethet olyan „barátnősen" egymással...

Na, ülj már le! Főzzek egy kávét? Ha nem, hát nem. Biztosan ittál már eleget a szerkesztőségben... Persze, fogalmam sincs róla, hogy mit akarsz tőlem hallani. Valami olyasmit mondtál – ugye? – a telefonban, hogy szeretnéd megismerni az álmaimat, a vágyaimat. Remélem, nem azt akarod kérdezni, hogy mi leszek, ha nagy leszek, mert attól már kiütést kapok! És őszinte legyek? Nem is tudok rá válaszolni...

Oké, tudtam, hogy jó fej vagy és nem gyötörsz az ilyesmikkel. Egyébként is jó a fejed, vagyis a frizurád. Levágattad féloldalasra a hajadat? Én pedig most növesztem, mert szeretném kipróbálni, hogy nézhetek ki konttyal... Na, tessék! Te is azt mondod, hogy öregíteni fog. Bumm, akkor öreg leszek... Ha én nem bánom, neked miért fáj? Nem értem, miért szeretnétek, ti felnőttek, ha mi mindig kicsik, kócosok, piszék, gömbölyűek, selypítők, szóval olyan kisaranyosok lennénk?

Hugi persze, az más. Ő még tényleg igazi kislány és ez nagyon jól áll neki. Imádom a kölyköt, de ő folyton dob engem. Csak a babái érdeklik, meg a csoki, és bőg, ha fekete pontot hoz haza a sulból. Csípem, amikor huncutkodik, de azt nem bírom, amikor elhordja a pulcsimat, pedig a bokájáig ér... Múltkor, képzeld, azt vágta oda nekem, hogy ő is akar tetszeni. Majdnem lefordultam a székről. Azt hittem, máris fiú van a dologban... Áh, dehogy! Hugi bevallotta, hogy a tanítónénijének akar tetszeni – az én pulcsimban. Hát nem óriási?

Szóval mit akarsz tőlem? Felcsaptál két lábon járó naplónak, és azt hiszed, hogy kivallathatsz? Jó, azért nem kell mindjárt megsértődni. Ki bántott?... Vedd tudomásul, hogy én nem szoktam az álmaimról beszélni senkinek. De ha téged tényleg érdekel... Esküszöl, hogy érdekel? Egyébként nem fontos esküdöznöd, elhiszem. Csak aztán ne nevess ki.

Tudod ugye, hogy tizenhárom múltam, de sajna, ezt alig hiszik el. Olyan kölyökképem van, hogy az már pimaszság! Anyu persze, örül neki és folyton azt hajtogatja, hogy ne akarj többnek látszani, fogsz te még le is tagadni öt-tíz évet! Képzeld, ha nem vagyok résen, képes lett volna a születésnapi tortámra tizenhárom szál csecse rózsaszínű gyertyácskát biggyeszteni, mint valami csecsemőnek... Apu klassz volt, olyan férfias: tizenöt szál vörös szegfűt hozott a szülinapom hajnalán és a fejem mellé tette a párnára. Jó, mi?

Szóval az álmaim érdekelnek... Megsúgom neked, hogy szeretnék már legalább húszéves lenni. Elképzelem, hogy szép vagyok, meg magas és karcsú, és olyan könnyedén lépkedek, mintha nem is a földön járnék.

Na persze, most vigyorogsz. Tudtam előre... Ugye, arra gondolsz, hogy apu – sajátos kedveskedésével – mindig elefántbébinek becéz, mert minden poharat leverek az asztalról és a fapapucsomban úgy csattogok, hogy zeng az egész lakótelep...

Miért akarok olyan nagyon

m...

szép lenni? Csak... Mondd, te talán nem akartál? Na ugye, csak bólogatni tudsz erre. Elvégre mindketten nők vagyunk, én kisebb, te már nagyobb – ennyi a különbség!

Tudod, ha néha egyedül vagyok a lakásban, elképzelem, hogy ez már az én saját otthonom. Ide jövök haza a munkából, ahol naponta valami világraszólóan nagyszerűt csinálok, s ahol ezért megbecsülnek, szeretnek, jól megfizetnek. Ide várom haza a férjemet, meg a gyerekeimet, akik mind nagyon jók, kedvesek és rendesek és akikkel nagyon szeretjük és tiszteljük egymást... Igen, jól hallottad: tiszteljük is egymást! Mindig mindent megbeszélünk és nem vágunk egymás szavába. Akit bánat ér, azt megvigasztaljuk, az örömöknek meg együtt örülünk, énekelünk, körbetáncoljuk a lakást és vasárnap is mindenhová közösen megyünk: kirándulni, korcsolyázni, meg a palacsintát is együtt sütjük, mert azt valamennyien egyformán szeretjük... Néha vitatkozunk, de soha nem veszekszünk, s a gyerekek sem irigykednek egymásra, ha a másik előbb kap cipőt vagy kabátot... A lakásunk vidám, tele van virággal, és aki ide belép, annak mosolyognia kell, mert itt minden mosolyog...

Ah, látod, micsoda marhaságot mesélek itt neked, össze-vissza. Inkább mondd, mire vagy még kíváncsi...

Valamilyen nagy-nagy titokra? Hát akkor hajolj közelebb, mert azt nem lehet kikiabálni, azt még csak súgni merem...

Felnőtt szeretnék már lenni! Igazi nő, akinek van két olyan elviselhetetlenül rossz, kétbalkezes, visszadumálni mindig tudó, de segíteni annál többször lusta, pohártörő és papucs-csattogtató, más pulcsijában pávázó és fekete pontokat gyűjtögető leánykája, mint Hugi, meg én.

És most még egyszer, de utoljára kérdezem: főzzek neked egy isteni kávét? A családban ez az én specialitásom...

Oké, felteszem és rögtön itt vagyok!

S ha már eddig olyan „barátnősen" beszélgettünk, akkor most én következem – és te fogsz vallani az álmaidról, jó? Szerintem így sportszerű...

(Somos)

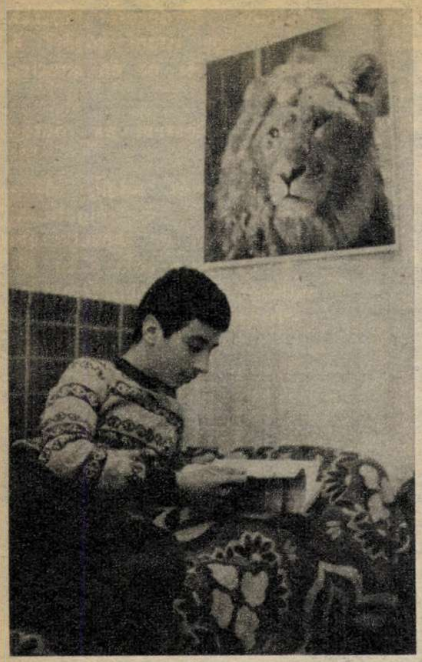

A VECSÉSI EZERMESTER

Komoly arccal ül velem szemben. De a szemében felvillanó huncutkás szikrák arról árulkodnak, hogy képzelete katapultján szívesen kiemelne székemből, hogy ne kíváncsiskodjak annyit. Hiszen ő természetesnek tartja, hogy az ember mindig töri valamin a fejét, igyekszik összeügyeskedni néhány hasznos dolgot.

— Annyi a gép, hogy meg kell tanulni bánni velük. Nem várhatunk hetekig, hogy valamit megjavítsanak — mondja Nagy Gabi, a vecsési 3. sz. Általános Iskola tanulója.

— De te nemcsak javítasz, azt hallottam, hogy az egyik újításod elküldted az Ezermester szerkesztőségébe is, ahol nagyra értékelték.

— A gombakkumulátor-töltőre gondol?

— Igen.

— Néhány elosztó és kapcsoló felhasználásával szerkesztettem egy készüléket, amely a Sokol rádió elemtöltőjéhez csatlakoztatva úgy alakítja át az áramot, hogy az alkalmas legyen a gombakkumulátor feltöltéséhez is.

— Érdemes vele bajlódni? A kvarcórákban pillanatok alatt kicserélik az órások az elemet.

— De mennyiért? Ötven-nyolcvan forintot is elkérnek érte. A töltés pedig fillérekben is alig kifejezhető. És nem kell eldobni semmit. Nemrég olvastam, hogy Japán-

ban már óriási gondot jelent a kimerült zsebrádióelemek, gombakkumulátorok összegyűjtése és eltemetése. Szennyezi a környezetet, életveszélyesen mérgezi a földet. Pedig ott egy-egy márkás elem ötször annyi ideig használható, mint a nálunk kaphatók. Egyik ismerősöm japán kvarcórája már három éve működik az eredeti akkuval.

— Az újratöltöttel meddig megy az óra?

— Még nem tudtam lemérni, mert az első töltés van benne. Ráadásul a készüléket teljesen átépítem. A Sokol-töltő nem kell hozzá. Minden jel arra mutat, hogy tökéletesebb lesz, mint az első. Van egy csipogóm is. Madárhangokat hallat. Úgy dalol, ahogy én akarom.

— Madárdalért a mezőre vagy az erdőbe kell menni.

— Kellene. De kevés az idő. Többet vagyunk épületben, mint kint. A természet hangjainak utánzása is felvidítja az embert.

A vecsési ezermester tizenhárom esztendős. Azok közé a fiúk közé tartozik, akik kétszer is meggondolják, hogy eldobjanak egy darab drótot, nem sajnálják a fáradságot, hogy lehajoljanak egy eldobott csavarért, használt szögért. S mert e tulajdonságát mások is ismerik, a rokonok lomtalanítás előtt elhívják és megmutatják neki a kidobandó kacatot. Szobájában áll egy szekrény, amely dugig van szétbontott televízió-alkatrészekkel, tranzisztorokkal. Egyik leányismerőse, édesapja halála után, elhozta és Gabinak ajándékozta azokat a szerszámokat, amelyeket a fiú hasznosítani tud.

— Mi akarsz lenni?

— Amikor apunak segítek autót szerelni, mert az a hobbija, a barátai kocsijait is ő javítja, akkor az autó foglalkoztat. Ha repülőmodelljeim közé ülök, a repülő érdekel. A műhelyemben, a műszereim között azonban csak az elektronika jövője izgat. Azon töröm a fejem, miként készíthetnék magamnak olcsón fénykombinációs hangosító berendezést. A fotocella működési elve szerint szeretnék egy olyan masinát is összeszerelni, amely ha belépek a szobába, és végigfekszem az ágyamon, „kitapogatja" a hangulatomat. S ha jókedvű vagyok, tánczenére, ha rossz a kedvem, komoly zenére kapcsol.

Faragó György
Fotó: Wagner Margit

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (24.)

1945. március 6-án a „Dél" hadseregcsoport főerői, terveiknek megfelelően, három irányban egyszerre kezdték meg a „Tavasz ébredése" fedőnevű ellentámadásuk végrehajtását. Elsőként az „E" hadseregcsoporthoz tartozó három hadosztály támadott, éjszaka egy órakor, tüzérségi előkészítés nélkül, Doni-Mihojlac és Valpovo körzetében átkelt a Dráván. A németek ugyan súlyos veszteségeket szenvedtek, mégis sikerült a bolgár és a jugoszláv hadsereg egységeit visszaszorítani és az északi parton hídfőt foglalni. Mohács irányában azonban támadásukat nem tudták folytatni, mert a szovjet, bolgár és jugoszláv katonák együttes helytállása ezt megakadályozta. Nagykanizsa—Kaposvár irányába reggel hétkor indultak rohamra — harckocsik támogatása mellett — a német katonák. A 2. páncélos hadsereg egységeinek sikerült egy igen keskeny szakaszon, mintegy 5 kilométerig beékelődni az 57. hadsereg védelmébe, ott azonban a szovjet tüzérség jól összpontosított tüze, a katonák szilárd ellenállása a további előretörést megállította.

A 3. Ukrán Front balszárnyán — az említett két irányban — végrehajtott támadás megtévesztő, lekötő jellegű volt. A németek a Gánt—Balaton közötti arcvonalszakaszról kívánták a figyelmet elterelni, s arra kényszeríteni a 3. Ukrán Front parancsnokságát, hogy tartalékait három irányban legyen kénytelen megosztani.

A német főerő — a 6. SS páncélos és a 6. tábori hadsereg — 8 óra 47 perckor indult meg. A szovjet csapatok védelmének áttörését Seregélyes és Alsótarnoca között tervezték, ezen a szakaszon a 26. hadsereg katonái védtek.

1945. március 6-án tehát három irányban megkezdődött a német hadsereg utolsó támadó hadművelete, amelynek fő eseményei a Velencei-tó és a Balaton között zajlottak le. A támadás első két napján a német vezetés nagy páncélos fölénye ellenére sem tudta megvalósítani céljait, nem sikerült kijutnia a Dunához, nem sikerült a 3. Ukrán Front védelmét kettévágni. Mintegy 100 harckocsi és négyezer katona elvesztése árán mindössze 4—7 kilométerig sikerült beékelődni a védelembe. Hitler parancsának megfelelően újabb és újabb páncéloshadosztályokat vetettek harcba, március 9-én, a 26. hadsereg csapatai ellen már 320 harckocsi és rohamlöveg támadott. Tolbuhin marsall egymás után használta fel tartalékait, sőt a 27. hadsereg csapatait is be kellett kapcsolnia a harcba. Intézkedései következtében a német főcsapás irányában fokozatosan erősödött az ellenállás. A német csapatok jelentős veszteségeik ellenére — csak március 9-én 150 harckocsi és rohamlöveg semmisült meg — esztelen makacssággal folytatták támadásukat. Március 10-én újabb páncéloshadosztályt léptettek harcba, ezen a napon a Velencei-tó és a Balaton között több mint 450 harckocsi és rohamlöveg támadta a szovjet állásokat. A feladatot most sem sikerült teljesíteniök, áttörték ugyan a védelem első védőöveit, de a Dunához nem sikerült kijutniuk. Hiába váltogatták a támadás irányait, hiába küldtek harcba újabb páncélosokat, nem sikerült a 3. Ukrán Front védelmét megbontani, betöréseiket a szovjet vezetésnek mindig sikerült elszigetelni. Március 11. és 15. között, a Velencei-tótól északra és délre, utolsó két páncéloshadosztályának felhasználásával a német vezetés ismételten megkísérelte a védelem áttörését. Mivel nappal nem értek el sikert a németek, ez alkalommal éjjel próbálták megtörni a védők erejét. A 3. Ukrán Front is nehéz helyzetbe került, csaknem összes tartalékát felhasználta, s egyre nehezebbé vált újabb erők biztosítása a folyamatosan növekvő német nyomás megállítására. A frontparancsnokság bátor és határozott vezetése és a csapatok szilárd ellenállása meghozta az eredményt. Tíznapos elkeseredett támadással a fasiszták ugyan a Velencei-tótól délre mintegy 12 kilométert, a Sárvíz csatornától nyugatra mintegy 30 kilométert törtek előre, de céljukat nem tudták elérni. Március 6—15. között a német „Dél" hadseregcsoport 45 ezer embert, halottat és foglyot, több mint 300 löveget és aknavetőt, 500 harckocsit és rohamlöveget, csaknem 500 páncélozott szállító járművet, valamint 250 repülőgépet és több mint 1300 gépkocsit vesztett. A „Tavasz ébredése" kudarcba fulladt, a németek elvesztették támadóképességüket, március 15-én kénytelenek voltak átmenni védelembe.

A 3. Ukrán Front, miután Nagykanizsa—Kaposvár irányban is megállította a támadást, a drávai hídfőt elszigetelte, teljesítette a február 20-án megszabott feladatot. Hatalmas erőfeszítések után elvéreztette, felmorzsolta a német csoportosítást és ezzel lényegében megteremtette a Bécs irányába tervezett támadás feltételeit. Jelentős eredménye volt a védelmi hadműveletnek, hogy az arcvonal helyzete lényegesen nem változott, és a 3. Ukrán Front veszteségei ellenére is megőrizte támadóképességét.

Dr. Füzi Imre—
Dr. M. Szabó Miklós

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Fásítási hónap lesz márciusban Budapesten, melynek során sok iskola is kap facsemetéket. ● Új videóklub alakult Kecskeméten és Szombathelyen, ahol felnőttek és gyerekek is tanulmányozzák az új technikát. ● Az elmúlt évi POP-MECCS győztesei: Katona Klári, Koncz Zsuzsa, Varga Miklós és az Első Emelet. ● Várhatóan márciusban helyezik el az új Nemzeti Színház alapkövét. ● A szibériai Norilszk város valamennyi iskolájában kötelezővé tették a sakk oktatását. ● Tavasszal ismét megrendezi az MLSZ és a Magyar Rádió labdarúgó tehetségkutató akcióját. ● Házhoz viszik az arra rászorulóknak a könyveket a szentesi könyvtárból a jövőben.

MIT KELL TUDNI...?

Budapesten az I. kerület négy gimnáziumának válogatottja mérte össze erejét a kerületi művelődési házban a „Mit kell tudni a Szovjetunióról?" vetélkedőn, melynek játékvezetője a tévéből jól ismert Vágó István volt.

A PAJTÁS CENTRUMBÓL

Közeledik a nagy kirándulások időszaka. Amikor elkezditek szervezni az osztálykirándulást, gondoljatok ránk, jusson eszetekbe, hogy az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda munkatársa minden kedden fél négytől ötig ügyeletet tart a Pajtás Centrumban! Íme, máris egy ajánlat: az iroda szervezésében különvonat indul július harmincegyedikén Drezdába... A programról, az utazás részleteiről, más ajánlatokról folyamatosan lehet érdeklődni telefonon vagy levélben a Pajtás Centrumban (Budapest, Fürst S. u. 14/b. — 1136; telefon: 314-111.).

TAVALYI GYŰJTÉS

Több mint 43 millió forint értékű vas-, színesfém-, papír- és textilhulladékot gyűjtöttek az úttörőcsapatok az 1983/84-es tanévben. Az úttörőszövetség és a MÉH Tröszt közösen meghirdetett országos hulladékgyűjtő versenyének eredményét értékelték és átadták az első öt helyezést elérőknek az oklevelet és jutalmat. A megyei és a fővárosi úttörőelnökségek versenyében első lett a Pest megyei, második a Szolnok megyei, harmadik a Hajdú—Bihar megyei. Negyedik helyen végzett a Győr—Sopron megyei úttörőelnökség, míg az ötödik helyezést megosztva kapták a budapestiek és a Szabolcs—szatmáriak.

TÁNC A PALOTÁBAN

Képünk a rigai úttörőpalota tánctermében készült, ahol éppen az úttörő-táncosok bálitáncversenye folyik.

RÖPLABDA-TORNA

Felszabadulási Béke Minitornát hirdet a Budapesti Röplabda Szövetség a Budapesti Úttörőelnökséggel és az Országos Béketanáccsal karöltve általános iskolák és sportegyesületek csapatai számára. Egy csapatnak tizenkét, csakis 1972. szeptember elseje után született tagja lehet. A nevezés határideje: 1985. március 15. Helye: V. kerület, Váci utca 62—64. I. emelet 18. szoba. A tornával kapcsolatban részletes fölvilágosítással szolgál Fekete Zsigmond, a verseny titkára. Telefonja: 887-116, illetve minden kedden délután öt és hét között: 183-933/46-os mellék.

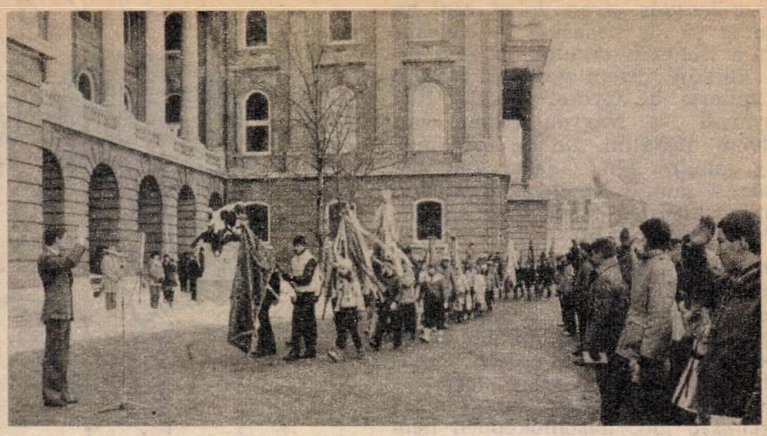

A HÉT KÉPRIPORTJA

Battonyáról indult szeptember 29-én, és a Budai Várba érkezett február 13-án a felszabadulási láng. Nagyvárosok és aprófalvak kisdobosai, úttörői őrizték, adták tovább a néha jelképes, néha valóságos lángcsóvát. A főváros felszabadulásának napján a Munkásmozgalmi Múzeum előtt fogadták Budapest úttörői a lángot, s tiszteletegtek a békét hozó hősök emléke előtt. A láng azóta a fővárosból tovább folytatta útját, hogy április 4-én megérkezzen Nemesmedvesre. A fővárosban egyébként számos esemény egészítette ki az ünnepségeket. Így a múzeumban nyitották meg azt a kiállítást, amelyen hazánk elmúlt negyven évét megörökítő gyermekrajzokat mutatnak be.

A DÖNTŐ ZÁNKÁN LESZ

Az idén is rajzversennyel emlékeznek meg Aradi Jenőről. Az iskolai és a területi fordulók után a megyei versenyeken dőlt el februárban, hogy az ifjú rajzmesterek közül kik a legjobbak, akik nyáron eljutnak Zánkára, az OPI rendezte országos döntőre.

TOLNAY KLÁRI MESÉL

Az I. kerületi Tárnok utcai iskolások, akik hallgatták, amint kedvenc madarairól, fáiról, virágairól beszél, megérthették, megérezhették, milyen fontos az emberi békéhez, hogy harmóniában, szeretetben éljünk a természettel. A találkozás emlékét Tolnay Klári kézjegye őrzi a rajnaplókban.

BIZALOMSAROK

„... édesanyámék nem engednek kézilabdázni. Szerintük én még kicsi vagyok és ne járjak olyan helyre" — írja „Kézilabda" jeligére egy 13 éves lány.

Szerintünk a sport bármely formája hasznos, különösen, ha valaki azt tartja magáról, hogy kicsit kövér. Nem értjük szüleid tiltását. Lehet, hogy a városba járástól féltenek. Megoldható lenne, hogy többen járjatok edzésre? Esetleg kérd testnevelőd segítségét, ő talán hat édesanyádékra. Helytállásod a tanulásban is lehet meggyőző erő. Jó lenne, ha legközelebb arról írhatnál: sikerült szüleid ellenállását legyőzni. Akkor persze, ha valóban a kézilabda a nagy vonzerő...

ZSIBONGÓ

Tanulás tükör

Még 1984-et írtunk – november 1-ét –, amikor lapunkban közzétettük tanulás-tesztünket. Az értékelésig több idő telt el, mint terveztük, a ránk várakozóktól elnézést kérünk.

Pedig nem kevesen leshették azóta lapunkat: 203 levél érkezett – főleg vidékről és lányoktól –, és beküldte válaszait a szentendrei Felszabadulás lakótelepi Általános Iskola teljes 6/d osztálya. Úgy tűnik, szép számmal akadnak, akiket érdekel a tanulás. Még akkor is, ha arra a kérdésre, kinek miért fontos az iskolai tanulás, első helyen legtöbben a TOVÁBBTANULÁST, másodikon a MŰVELTSÉGET jelöltétek meg. S csak ezután következik a válasz: ÉRDEKEL, míg az iskola KÖTELEZŐ jellege és a FÉLELEM egészen kevés szavazatot kapott. Az a felelet pedig, hogy NEM FONTOS, egyetlen egyszer sem szerepelt.

Tanulni nem egyszerű! „Szerintem a tanulás olyan dolog, ami ha nem is jó, de hasznos" — vélekedett a Nehezen tanulok jeligéjű levél küldője. „Nem szeretek tanulni — vallotta be Györei Mónika Kaposvárról. — Nagyon ritkán van kedvem nekiállni. De ha már muszáj, tanulni kell." Igazat kell adnunk: a tanulás rendszeres, kitartó munkát kíván, s ebben több a gyötrődés, mint az öröm.

Az első kérdésünk így hangzott: *Mit tanulsz az iskolában?* Elsöprő fölénnyel győzött az a vélekedés, hogy az iskolában leginkább *ismeretet* tanulhatunk, s erősen lemaradva követte ezt a *világ megismerése*. Míg a legkevésbé tanult *a tevékenység* lett, hasonlóképpen nem tanítja az iskola önmagunk megismerését, s nem nevel munkára!

Amikor pedig megfordítottuk a dolgot, és arra vártunk feleletet, mit kellene tanítani, az ismeretek és a világ megismerésének fölénye mellett, harmadikként ott szerepelt ez a fogalom is: *dolgozni*. A válaszadók többsége legkevésbé *önmagunk megismerését* tartja fontosnak, bár akadtak, akik erre szavaztak. Bányai Brigitta mázaszászvári nyolcadikos így vélekedik: „... aki egy kicsit is kíváncsi önmagára, az saját magát önállóan is meg tudja ismerni. Igaz, a többség nem is figyel fel ilyesmire, csak a külsőjére." Egy jelige nélkül író (és nevének elhallgatását kérő) cecei lány szerint az iskola leginkább *tájékozódni* tanít a világban. „Nem tanulunk meg viszont szervezni, közösséget vezetni, irányítani." Juhász Eszter Szolnokról pedig az emberi test megismerését hiányolja.

Sokan nem tudtak (vagy nem akartak?) dönteni, s azt írták: mindegyiket fontosnak tartom. Ez így igaz is, csakhogy komoly játékunknak éppen az volt a célja, hogy a sok, szinte egyenrangú fogalom között döntsetek! S mert a válaszadók jelentős része választotta a könnyebbik megoldást — tehát azt, hogy nem válaszol —, mi kiegészítenénk egy fogalommal az iskola kötelezettségét. Bizony, *dönteni* is meg kellene tanítani a diákokat!

A 3—4. kérdésünkben fogalompárokat adtunk meg, s kértük, válaszszátok ki: mit tartanak a kettő közül fontosnak tanáraitok, s mit ti magatok? Nos, a vélekedés egyértelmű: a pedagógusok a *fegyelmezettség—tudás* kettőse alapján ítélik meg diákjaikat. (S ha kell választani a kettő között, a legtöbb tanár inkább a kevesebbet tudó, de fegyelmezett gyereket részesíti előnyben.) Míg a diákszavazatok az *eredeti gondolkodás—önállóság* mellett szóltak. „Sajnos, a mi iskolánkban a tanárok nem szeretik, ha valakinek eredeti gondolkodásmódja van, mert szerintük az a tananyag megváltoztatása" — írta egy lány Tiszapalkonyáról. „Ha valaki fegyelmezetlen, az még mindig jobb, mintha tudása a bányabéka feneke alatt lenne" — döntötte el a kérdést a KIMSIK jeligéjű levél írója.

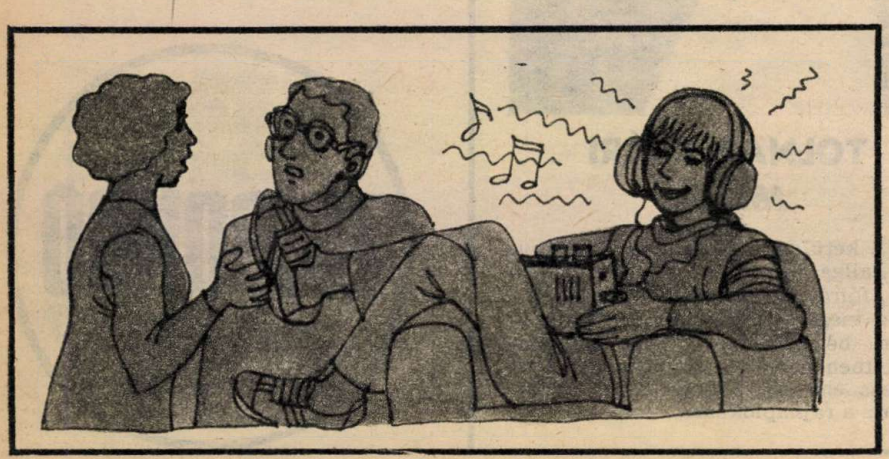

Honnan tanulod meg az életben igazán fontos dolgokat? — tettük föl az ötödik kérdést. Az *iskola* győzelme itt elsöprő. Bár az, aki tanuláson nem csupán az iskolapadban felszedhető tudást értette, az nagyobb fantáziával döntött a *könyvek* (2. hely), *a felnőttekkel folytatott saját beszélgetései* (3.), *a sajtó* (4.), a *barátok* (5.), a *művészetek* (6.) és a *felnőttek egymás közötti beszélgetései* (7.) mellett is. Meglepő a felnőttektől tanulás utolsó helye. „Ha ők beszélgetnek, nem rám tartozik, meg nem is érdekel" — vélekedett erről Györei Mónika. „A felnőttek beszélgetését nem illik hallgatni, de úgy sem olyanokról beszélnek, amiből egy gyerek valamit tanulhat" — állapította meg Havasi Helga Bonyhádról. Mi ezeken a megállapításokon vitatkoznánk, de ha a levélírók így döntöttek, akkor — kedves felnőttek! — akár bírálatnak is föl lehet fogni véleményüket.

Értékelésünk elején említettük a 6. kérdés eredményét: a *továbbtanulás* és a *műveltség* a legfőbb moz-

gató. Igaz, mint a 7-es és a 9-es kérdésre adott válaszokból kiderül: a levélírók többsége *jó tanuló*, aki éppen azon igyekszik, hogy tovább *javítson* vagy *megtartsa* kiváló eredményt. Érthető módon kevés az *átlagos* vagy netán magát *rossz tanulónak* tartó a válaszadók között. Pedig az ő véleményük is izgalmas lett volna!

Néhányan bátran vállalták: *tehetségesek*. Bár legtöbben egyedül tanulmányi eredményük alapján értékelték magukat. Pedig, ha mások is elgondolkodnak a fogalmon, kiderülhet, hogy nem a jó jegy a tehetség egyedüli feltétele. Gyakran egy sikertelenebb tanuló is lehet tehetséges az élet más területén. Sőt, még egy lusta is lehet egyébként kiváló képességű! Ahogy Szatmári Zita Isaszegről ezt nagy tisztességgel vallotta magáról. „Nem vagyok beképzelt, de tanáraim azt mondják, tehetséges vagyok" — írta a KIMSIK jelige feladója. A helyes önértékelés nem beképzeltség! A bajok ott kezdődnek, ha valaki visszaél tehetségével, vagy egyszerűen méltatlan a készen kapott képességekhez.

A 8—10-es, önmagaddal szembenézésre késztető kérdésünket nem értékeljük. Célunk annyi volt, hogy te magad gondolkozz el, mennyit is töltesz tanulással naponta? S hogy állj lelki tükröd elé: milyennek látod magad? Az utóbbi kérdésre adott válaszokból kiderült: több, sokszor egymásnak ellentmondó tulajdonság is meg tud férni egyetlen emberen belül is egymással. „Azért töltöm ki ezt a tesztet, mert magam szerint kényelmes, lusta, de jó párszor rendkívül szorgalmas vagyok és feltétlenül — ha lehet így mondani — van tehetségem a jó feleléshez" — fogalmazta meg nagyon jól ezt a sokszínűséget a saját nevét jeligének választó székesfehérvári lány, Gabriella.

Hogyan és mikor ellenőrzik szüleid tanulásodat? — szólt 11-es és 13-as kérdésünk. A válaszadók többségétől *naponta megkérdezik*, hogy készült-e, sokuktól szüleik *minden nap kikérdezik* a leckét. Van, aki magában tanul. Ez néha jó. Akkor, amikor ilyet írhat egy gyerek: szüleim megbíznak bennem. (Malinák Judit, Tiszavasvári.) Néha azonban hiányzik a szülői figyelem. „Van, amikor szüleim egész évben nem ellenőrzik tanulásomat." (Nagy Angéla, Nagykamarás.) „Szüleim soha nem ellenőrzik tanulásomat. Szerintem ez nem jó, de anyám azt mondja, hogy egy hetedikes lányt már nem kell kikérdezni." (V. A.)

Mint a 12-es kérdés válaszaiból kiderült: a többség *otthon tanul*. „Én, ha máshol vagyok, nem is tudok rendesen tanulni" — írta Tapolcáról Kellner Krisztina. Előfordult utalás arra a rossz diákszokásra, hogy a tízperc még egy lehetőség a tanulásra. Meggyőződésünk, hogy a rohammunka nem sokat ér. És amennyit nyerhetnél vele, annál többet ártasz magadnak azzal, hogy nem hagysz egy szusszanásnyi időt két óra között.

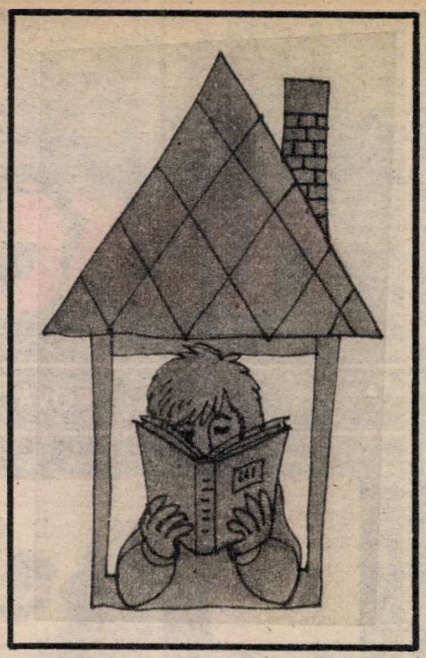

Mikor tanulsz többet? — kérdeztük a 14. pontban. Úgy tűnik, a *jó jegy* természetes, a *rossz osztályzat* viszont annál nagyobb mozgató. A többség *dolgozat vagy felelés előtt* tanul többet. Ehhez a kérdéshez azonban be kellett vennünk egy általunk nem használt fogalmat. Sokan egészítették ki válaszukat azzal, hogy ők igenis *állandóan* tanulnak. „Én ismerek egy pár gyereket, aki rendszeresen tanul, ha törik, ha szakad" — írta Kovács Laura Záhonyból.

Ha pedig tizennégy kérdés alapján nem derült volna ki a levélírók véleménye az iskoláról, a tanulásról és önmagukról, akkor is minden benne volt a tesztünk utolsó, 15. kérdésére adott feleletekben.

Valóságos kisregények alapján derült fény tanulásokra és nem tanulásokra, jó és rossz szokásokra. Arra például, hogy a levélírók nagy része — *sokat tanul!* „Szüleim azt mondják, túl sokat tanulok, és ha most ennyit tanulok, mit fogok gimnáziumban csinálni?" — írja a Humánum jeligét választó lány. Az is igaz persze, hogy a kilenc (!) óra, amit a tankönyvek fölött tölt, nem mind tanulással telik. „El szoktam szúrni az időt" — vallja be nagy tisztességgel.

Nem csupán ő, de a legtöbb levélíró tanul a fenti módszerrel. *Elnyújtott, lassú* tanulást választanak, a *gyors* és *intenzív* munka helyett. Ráadásul sokan hiszik, hogy a tankönyv fölött ülés az egyetlen üdvözítő. Ezért legtöbbjük az iskolapadból egyenesen tanulni siet haza. S viszonylag ritka, hogy valaki a két munka közé valami másfajta elfoglaltságot iktasson. „Először lementem a boltba, aztán megöntöztem a virágokat" — tette nagyon helyesen V. A. „Iskola után kicsit pihenek, a kutyámmal foglalkozom" — számolt be napirendjéről a Tudni kell jelige írója.

Maga a tanulás módszere is hagy kívánnivalót maga után. S ugyan mindenkire érvényes receptet nem adhatunk, mégis azt a megoldást tartjuk jónak, ha valaki a szóbelivel kezdi, s ráadásul a nehezebb tantárggyal. Jó megoldás az is, amit Rozsnyay Gabriella választott Tatán: ő „bemelegítésképpen" citerázik magának. Majd felváltva veszi elő a könnyebb és nehezebb tárgyakat. „A történelem általában könnyű, ezért hamar megy. Ilyenkor mintha felfrissülne az agyam".

Sokan számoltak be otthoni munkájukról. Amit nemcsak azért tartunk dicséretesnek, mert a családot segíti. Hanem a más jellegű tevékenység — legyen az zene vagy sport — eltereli az agyat a megszokott tanulásról.

Hosszan lehetne még sorolni a válaszokat és viszontválaszokat. Tesztünk azonban nem ígért sem megfellebbezhetetlen véleményt, sem jutalmat. Azt az örömöt csupán, amit egy fényesebbre csiszolt lelki tükör jelent. S hogy valamifajta értékelésre vállalkoztunk, azt azért tettük, mert sokan kérték levelükben. S reméljük, nem nekünk szólt az a jelige, amit egy lány választott: „Bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejű."

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ: MONTSKÓ ÉVA

A TÉLI HIDEGBEN tán szívesen cserélnénk a kengurukkal, hiszen ők szinte sohasem fáznak. Ausztráliában ugyanis nem a hidegtől kell tartaniuk, hanem éppen ellenkezőleg: a túlzott melegtől, és a szárazságtól. Ez utóbbi okozza – a vadászok után – a legtöbb kenguru pusztulását. Különösen a kis kölykök vannak veszélyben, mert az erszényes állatok kölykei nagyon fejletlenül jönnek világra, s így roppant érzékenyek a kedvezőtlen környezeti változásokra.

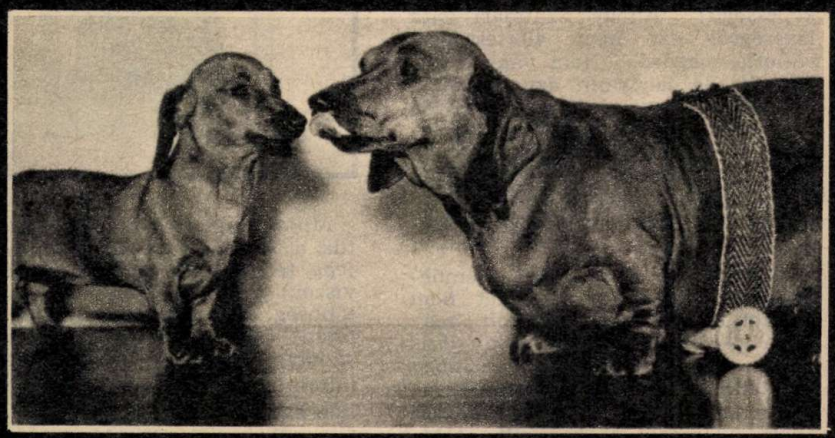

AZ EGÉSZSÉGTELEN ÉLETMÓD következményei az állatokon is meglátszanak! A jobb oldali Tacsit alaposan elkényeztette a gazdája, egy önmagát kutyabarátnak valló német hölgy. Tacsi annyit ehetett, amennyit akart (különösen a cukorkát kedveli), s a gazdi még a széltől is óvta, alig-alig vitte le sétálni. Az eredmény: kerekeket kellett szerelni Tacsi hasára, mert már a saját súlyát sem birja el. Ez bizony kutyadolog.

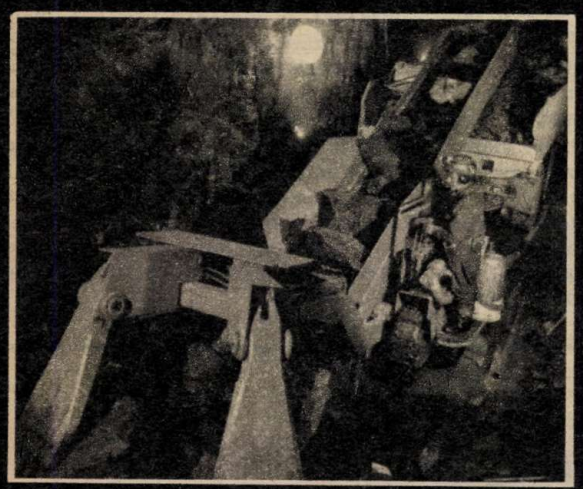

A MÉLYMŰVELÉSŰ bányákban mindig meleg van, nemegyszer 30-40 fokos hőmérsékleten kell a bányászoknak nehéz munkájukat elvégezniük. Munkahelyi körülményeik javítására dolgoztak ki moszkvai szakemberek egy ötletes eljárást: jéggel hűtött könnyű műanyag- és gumielemeket tesznek a munkaruhák megfelelő helyen kialakított zsebeibe, például a mellkasi és a háti részre. Az elemeket három óránként cserélik. A megfigyelések szerint a hűtött munkaruha kellemessé teszi a bányászok közérzetét, könnyíti munkájukat.

PILÓTA-JOGOSÍTVÁNY csak 6 éven felülieknek? Erre vall a kép, a legújabb „Bell Bubble" nevű helikoptert bemutatva. Az egyetlen bökkenő az, hogy a különben tökéletesen méretarányos és élethű masina nem tud repülni. A játékhelikopterben minden ugyanolyan, mint az igaziban, csak éppen nem működik. A gyerekek mégis szeretik: hiszen csak a szemünket kell becsukni, s már repülhetünk is a felhők felett.

TIZENÖT óra hosszat nyújt folyamatos szórakozást a Sony cég legújabb kazettás magnetofonja, különlegesen kialakított kazettatárolójának segítségével. Hasonlóképpen a diavetítőkhöz, megfelelő sorrendben kell tárába belehelyezni a kazettákat, s a gép automata váltója folyamatosan cserélgeti a szalagokat. Így aztán könnyű maratoni táncversenyt rendezni!

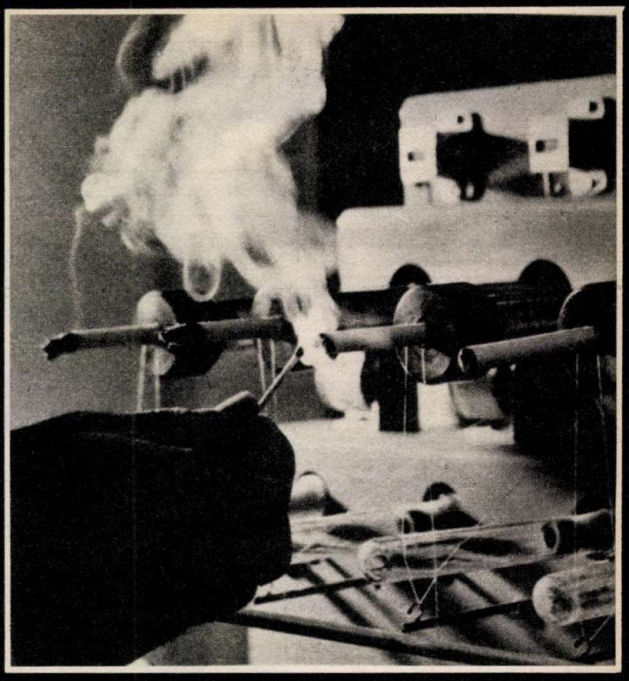

A DOHÁNYFÜST legveszélyesebb hatását nem is a nikotin, hanem a radioaktív sugárzás okozza — állítják legújabb megfigyeléseik alapján amerikai radiológusok. A természetes radioaktív sugárzás ugyanis koncentrálódhat a dohánylevélen, s a cigaretta elégetésekor a füsttel együtt a tüdőbe kerülhetnek a veszélyes alfa-sugárzást közvetítő részecskék. A tüdő lágy szövetei teljesen védtelenek a radioaktív sugárzás ellen, ez lehet az oka annak, hogy a dohányosok között sokszorta több tüdőrákos beteg van, mint a nemdohányzók között.

A JÉG HÁTÁN is megél, aki ismeri a csúszkálás és az esés szabályait. Ha korcsolya nélkül tesszük, akkor ajánlatos mindig két lábon, enyhén hajlított térdekkel, előredöntött felső testtel, apróbb mozdulatokkal csúszkálni, s úgy lépegessünk a jégen, mintha „csoszognánk". Ha megtörtént a baj, kicsúszott lábunk alól a pálya, lehetőleg támasszuk meg a testet a kezekkel, emeljük meg a fejet, s igyekezzünk oldalra fordulva a „legpuhább" testrészeinkkel (combbal, csípővel) jeget érni. Semmi ne koppanjon: se a fej, se a könyök, se a térd — így elkerülhetjük a súlyosabb balesetet!

MÉG IDEJÉBEN jöhet a segítség az éhező énekesmadaraknak. A legegyszerűbb módja: egyszerű hálóba tett gombócot kifüggesztenek a megfelelő helyre, az ablakba vagy a faágra. A gombócba mindenféle tápláló ételféle kerülhet: apró szalonnadarabok vagy szalonnabőr, olajdús magvak (tökmag, napraforgó, dióbél, repce) némi főtt korpával vagy darával összegyúrva.

A Márvány-tenger látványa a Rákóczi házból, Zágoni Mikes Kelemen szobájából

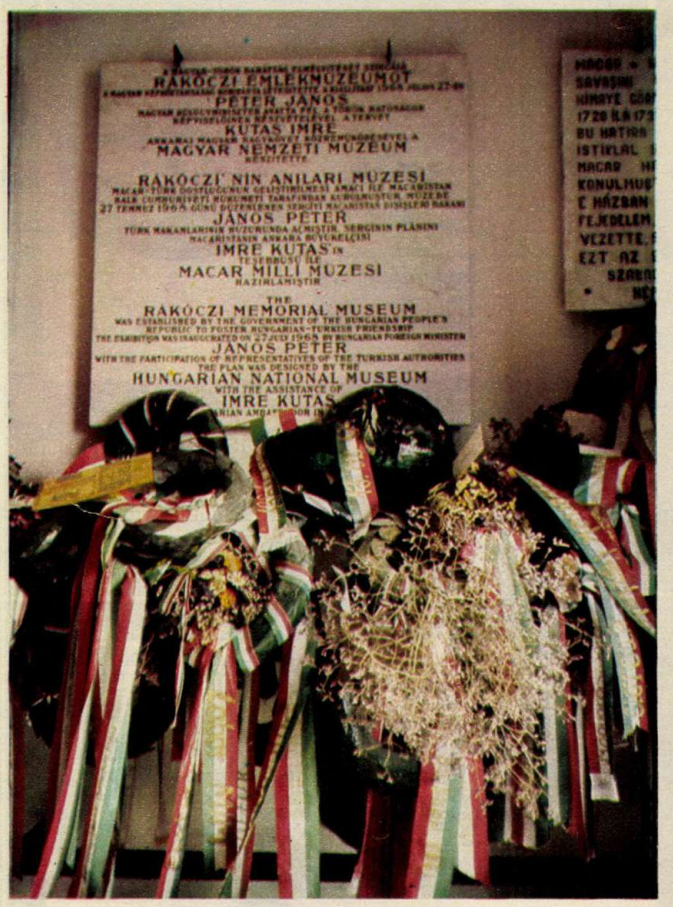

Emléktábla Rodostóban. Állíttatott a török és a magyar kormány által, a két nép egymás iránti tiszteletből

OSTOROD - RODOSTÓ

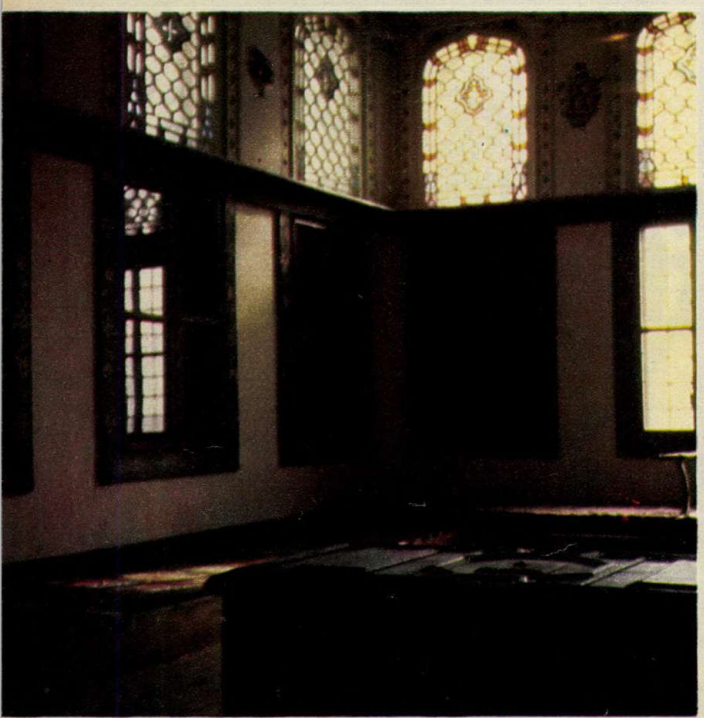

Balra a nagy fogadóterem, középen a fejedelem faragta karosszékkel. Jobbra, fönt a rodostói emlékház legújabb kincse: a mezőtúri diákok ajándéka, a szép túri korsó